

žarek dobrote

10/XIV
november
2016

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

- 3 ••• "V objemu dobrote"
- 4 ••• V objemu novega - svežega srca
- KARITAS V ŽUPNIJI
- 5 ••• Župnija - glavno prizorišče karitas
- GRADIMO DRUŽINO
- 6 ••• Popustljivost
- 6 ••• Poskušm vzgajati z odnosom
- STAREJŠI MED NAMI
- 7 ••• Pomoč pri oskrbi onemoglih
- NA OBISKU
- 8 ••• Nevpadljivo, a z veliko ljubezni
- TO MORAMO VEDETI
- 9 ••• Za lažje odločitve

10 ••• Da bi imali življenje in ga imeli v izobilju

11 ••• Z deli usmiljenja lahko povzročimo kulturno revolucijo

12 ••• Spremljanje prejemnikov pomoči

13 ••• Seminarji karitas 2016

CELJE

14 ••• Delo se bo lahko nadaljevalo z novim navdušenjem in elanom

KOPER

- 14 ••• Dobrodelni koncert »Goriška dlan«
- 15 ••• Razstava Umetnik za karitas v Pretorski palači
- 16 ••• KBBI v kapucinskem samostanu in Vipavskem Križu
- 16 ••• Kraj, kjer bo svetila luč ljudem v stiski
- 16 ••• Danilo Lisjak, misijonar, ki že 30 let deluje v Afriki

LJUBLJANA

- 17 ••• Romanje sodelavcev ŠKL na Zaplaz
- 18 ••• Čustva, občutki in razpoloženja

MARIBOR

- 19 ••• Utrinki iz različnih programov Nadškofijske karitas Maribor

MURSKA SOBOTA

- 21 ••• Objeti z ljubeznijo romali do Marije

NOVO MESTO

- 22 ••• V Semiču blagoslovili Hišo karitas

23 ••• Za več medsebojnega spoštovanja

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

- 7. 11. Kuharska delavnica (izdelovanje Miklavžev in parkljev), Vrbje, ob 17h
- 9. 11. Delavnica Odprta vrata za zdravje – Ali sem fit?, Vrbje, ob 18h
- 9. in 30. 11. Frizerske storitve in prikaz striženja, Vrbje, ob 13h
- 10. 11. Tečaj šivanja, Vrbje, ob 11h
- 16. 11. Skupina za starejše: gostja Vanja Kržan, Sv. Duh, Celje, ob 8.30
- 19. 11. Duhovna obnova za sodelavce dobrodelnih skupin, Vrbje, ob 9.30
- 24. 11. Kateheza – Prvi kristjani in dela usmiljenja, Vrbje, ob 18.30

30. 11. Starševski čvek – srečanje za starše, Vrbje, ob 9h

Vsak petek v novembru:

Tečaj masaže hrbta in raztezanje, Vrbje, ob 10.30

Vsak četrtek:

Program za prostovoljce – GRADIMO SKUPNOST, 8h–13h

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

- 3. 11. Razstava Umetniki za Karitas, Mengeš
- 3. 12. Tajništvo DK Ilirska Bistrica
- 7. 11. Srečanje Postojnske DK
- 7. 11. Srečanje Karitas vipavske dekanije
- 8. 11. Srečanje Tolminske OK
- 9. 11. Srečanje DK Ilirska Bistrica
- 11. 11. Svečana akademija pred tednom Karitas, Zemono
- 14. 11. Srečanje DK Idrija Cerkno
- 15. 11. Druženje generacij, DSO Ilirska Bistrica
- 21. 11. Srečanje Postojnske DK
- 22. 11. Srečanje Goriške OK
- 24. 11. Dan odprtih vrat v Centrih karitas
- 24. 11. PNC, Ajdovščina, izdelovanje adventnih venčkov
- 26. 11. PNC, Kamnje, Vrhoplje, izdelovanje adventnih venčkov

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

- 5. 11. 1. dobrodelni koncert ŽK Borovnica, ob 19. uri, večnamenski prostor na OŠ dr. Ivana Korošca, Borovnica
- 6. 11. 21. dobrodelni koncert ŽK Rovte, ob 15. uri, dom krajanov Rovte
- 7. 11. Sv. maša za pokojne sodelavce in dobrotnike Karitas, ob 19. uri, župnijska cerkev Vseh svetih na Žalah
- 13. 11. Dobrodelni koncert ŽK Šentjošt, ob 15. uri
- 12. 11. Tečaj za modul hrane EU za sodelavce ŽK, začetek ob 9. uri, Zavod sv. Stanislava
- 17. 11. Predavanje: Prepoznavanje demence in preventiva, predava Štefanija Lukić, ob 18.30, Cukaletova dvorana na Vrhniki
- 17. 11. Četrtek izobraževalni večer: Težavne stranke, predava mag. Marko Iršič, ob 19. uri, Cerknica
- 18. 11. Dobrodelni koncert ob 20-letnici ŽK Notranje Gorice, ob 19. uri, Kulturni dom Notranje Gorice
- 18. 11. Dobrodelna prireditev ob 25-letnici delovanja ŽK Vodice, ob 19. uri
- 19. 11. Začetniški tečaj za uporabo programa pomoči za sodelavce ŽK, ob 9. uri, Zavod sv. Stanislava
- 22. 11. Sveta maša za pokojne sodelavce ŽK Vodice, ob 18. uri
- 25. 11. Koncert ŽK Pirniče, Preska, Sora in Smlednik, ob 19. uri, kulturni dom Smlednik
- 26. 11. Dobrodelni koncert Dva novički od 25-letnici ŽK Vrhnika, ob 18. uri, Cankarjev dom Vrhnika
- 27. 11. Dobrodelni koncert ŽK Križe
- 27. 11. Prireditev Mladi za Karitas v ŽK Št. Jurij pri Grosupljem, ob 15. uri, župnijska dvorana
- 27. 11. Dobrodelni koncert ŽK Črnuče, ob 19. uri, župnijska cerkev, nastopa Oktet Zven

ŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

- 12. 11. Duhovna obnova za prostovoljce in sodelavce NŠKM, ob 9.30, na Ptujski gori

ŠKOFIJSKA KARITAS MURSKA SOBOTA

- 3. 11. Odprtje in blagoslov prvega pomurskega materinskega doma ŠK Murska Sobota: sveta maša v župnijski cerkvi v Svetem Juriju ob Ščavnici ob 10h in uradno odprtje na lokaciji materinskega doma v Svetem Juriju ob Ščavnici ob 11h

• FOTO NASLOVNA IN ZADNJA STRAN Saša Eržen •

tema meseca

»V OBJEMU DOBROTE«

Alojzij Cvikel

Kot bogoslovec sem bil poslan v Torino, v jezuitski kolegij, na enoletno pastoralno prakso. To je bila moja prva pot v tujino, v meni nepoznano okolje, v drugo kulturo in navade. Presenečenja so se vrstila, eno za drugim. Prvo, meni tuje, je bilo, da me je vsak ob pozdravu objel. Nisem bil vajen takšnega načina izkazovanja bližine. Objamemo navadno nekoga, s katerim smo si blizu. Ne pa nekoga, ki prvič stoji pred nami. Spraševal sem se: »Kaj to pomeni?« Šel sem vprašat predstojnika. Povedal mi je, da je to znamenje dobrodošlice, veselja, da sem prišel k njim, da me z veseljem sprejemajo v svojo sredo. Ta objem je bil zame zelo pomemben, kajti takoj sem se počutil sprejetega in hitro sem se vživel v novo okolje.

Izbrano geslo letošnjega tedna Karitas **»V objemu dobrote«** me zelo nagovori. Najprej, smo v svetem letu usmiljenja, ki nam želi približati resnico, da je Bog tisti, ki nas vse ljubi, sprejema, čaka in vabi v svoj objem. Jezus je velikokrat govoril o množici, ki se mu smili, govoril je o ljudeh, ki so izmučeni, obteženi z neštetimi preizkušnjami. Jezus ni ostal samo pri sočutnih besedah. Pokazal je, da z njimi trpi, da si njihovo trpljenje nalaga na svoja ramena.

Sporočilo svetega leta usmiljenja je ravno v tem, da človek, ki v sebi nosi željo in prošnjo, da se ga Bog usmili, mu odpusti njegovo krivdo, ga ozdravi v njegovi bolečini ali potolaži v njegovem trpljenju, osebno doživi in začuti, da je Bog že tam in ga čaka. Bog je tam in čaka, da bi nas objel, nam povedal, da smo mu dragi, da nas ljubi in sprejema. Božji objem je tisti, ki zdravi in tolaži in prinaša novo upanje ter nam vrača izgubljeno dostojanstvo.

Pomembno je moje osebno izkustvo tega Božjega objema. Poti do tega objema je več. Da vzamem v roko Božjo besedo, jo berem ni premišlujem. Ta Beseda je drugačna od vsake druge besede, kajti je polna Svetega Duha. Je Beseda samega Boga. Je polna Njega. Ko jo berem ali premišlujem, se srečujem s samim Bogom. Vzpostavlja se oseben odnos z Njim. Ta odnos je trdnješi od vsakega človeškega odnosa.

Kaj pomeni biti v objemu dobrote, se ne moremo naučiti iz knjig. Tu je potrebno osebno izkustvo. Mnogim je bilo dano, da smo to lahko izkusili doma, v naši družini. Srkali smo to ozračje domačnosti, topline in ljubezni in v rastli v njenem objemu. Tam kjer tega izkustva ni, človek to podzavestno išče, postaja agresiven v iskanju pozornosti in bližine.

Ko nam je katehet pri verouku razlagal o Božjem objemu, smo si takoj predstavljali ta lep odnos še v popolnejši obliki. Otroku, ki sam ni doživel tega objema dobrote in ljubezni v domači družini, je težko spregovoriti o objemu usmiljenega Očeta.

Sam sem to doživil na duhovnih vajah, ko so prišla dekleta ali fantje z notranjo ranjenostjo, ki je bila velikokrat vezana na pomanjkanje ljubezni ali pa nesprejetosti v družini. Kar nekaj časa je trajalo, da so našli pot do osebnega izkustva Boga, v katerem so začutili, da tudi če tega niso prejeli doma od staršev, je Bog tisti, ki jih ne zapušča, jih išče in sprejema, da jih zagrne v svoj objem. Ko so ta objem začutili, se je zanje odprl »nov svet«, z novo možnostjo in novim zagonom.

Ob tem se lahko tudi mi vprašamo: kaj pomeni karitativni objem, o katerem govori letošnje geslo? Kristjani na človeka vedno gledamo celostno. Ne samo na človeka, ki išče hrano, obleko ..., ampak tudi na človeka, ki išče objem, ki želi biti sprejet, potrjen v tem, da je človek, vreden vsega spoštovanja.

Ravno zaradi tega, da bi na človeka, ki prihaja k nam ali pa mi prihajamo k njemu, gledali z Božjimi očmi in ga sprejeli, kot Bog nas sprejema, je treba dan za dnem prebirati in premišljevati Božjo Besedo, doživljati Božji objem pri sv. maši in molitvi. Samo na ta način rastemo v Božji logiki. Samo tako bo naše delo imelo drugačen pečat od drugih humanitarnih ali dobrotelčnih organizacij. To je naša pot, na katero smo poklicani, da delimo »objem dobrote«, ki pa mora biti izkazan na pravilen način, s pravim namenom in upoštevajoč dostojanstvo vsakega človeka.

Papež Frančišek nas v tem svetem letu usmiljenja vabi, da gremo »na obrobja«. To pomeni, ne da le čakamo, da nas pomoči potrebni poiščejo, ampak mi iščemo tiste, ki resnično trpijo kakršno koli pomanjkanje, so osamljeni ali prepuščeni samim sebi. Tako tem ljudem ne prinašamo samo svoje bližine, ampak jim prinašamo Boga in Njegovo usmiljenje.

Karitas je podoba Cerkve, ki je vedno na poti k človeku. Drage sodelavke in sodelavci Karitas, vi ste »misijonarji ljubezni«, ko usmiljenje izkazujete vsem, tudi predstavnikom drugih ver, nevernim ali pa celo tistim, ki imajo do vere predsodke in negativno gledajo na vse, kar je povezano s Cerkvijo.

Hvala vam za to držo odprtosti in širine. S tem vašim pričevanjem Cerkvi vračate kredibilnost v času, ko jo mnogi želijo prikazati kot skupnost, ki vidi samo sebe in ji gre samo za lastne privilegije.

Po vas med nami raste Cerkev, ki je živa, ki je resnično »objem dobrote«, ker je v službi človeka, ki je potreben pomoči. Seveda se je treba vedno znova učiti »objemati«. Ta šola se začne v družini, v župnijski skupnosti, na delovnem mestu, v družbi. Z objemom

dobrote bomo nekomu pomagali, da bo lažje prenašal svojo stisko in težave ter našel pot, da zaživi novo in lepše življenje. To je tudi cilj vsakega objema dobrote: da tisti, ki se je znašel v preizkušnji, začuti, da je sprejet, da z njim delimo njegovo bolečino in mu želimo pomagati, da ga ta objem dobrote »postavi na noge«, da bo tudi on to, kar je prejel, lahko potem delil drugim. To je pot ljubezni, ki postane lepa in resnična takrat, ko postane darovanje lastnega življenja. •

4

V OBJEMU NOVEGA – SVEŽEGA SRCA

Imre Jerebic

»Dam vam novo srce, novega duha vam vlijem v vašo notranjost. Odstranim kamnito srce iz vašega telesa in vam dam meseno srce. Svojega duha vam vdihnem v vašo notranjost in storim, da se boste ravnali po mojih zakonih, se držali mojih odlokov in jih spolnjevali.« (Ezk 36,25-27)

Pod štirimi vidiki bom pregledal, kako bi nas sodelavce Karitas Božje usmiljenje lahko nagovorilo v tednu Karitas; seveda če si bomo dali priložnost, da nas objame svežina Božjega usmiljenja in človeške bližine ter empatije.

PONIKVA (romanje sodelavcev Karitas) v objemu Božje ljubezni

Brez dvoma je za sodelavce Karitas v svetem letu Božjega usmiljenja na prvem mestu objem Božje ljubezni. Romanje na Slomškovo Ponikvo vsako leto potrjuje, da nas v prepolni cerkvi sv. Martina na poseben način objame in s svojim Božjim plaščem pokrije Božja ljubezen. Kot nebogljeni otroci se sodelavci Karitas iz vseh vetrov Slovenije stiskamo, gnetemo, malce prerivamo, da bi bili bližje oltarju – to je Božji ljubezni, ki žari iz tabernaklja, iz čudovitega ambientsa v cerkvi, iz vsakega kotička tega prelepega svetišča.

V nas je na tisti romarski dan veliko pripravljenosti in odprtosti, da bi nam usmiljeni oče po svojem Sinu v moči Sv. Duha dal novo – sveže srce in iz nas odstranil nečuteče srce.

CELJE (skupno kosilo – agape sodelavcev Karitas) v objemu bratske ljubezni

Celje – starodavno knežje mesto – je za sodelavce oz. romarje Karitas dvakrat knežje oziroma gostiteljsko mesto. Najprej nas pogosti kot romarje, ki so potrebni tudi telesnega okrepčila, s skupnim kosilom – golažem, ki ga pripravijo pridne roke sodelavcev Škofijske karitas Celje. Ne gre samo za golo kosilo, ampak za agape: za bratsko in sestrsko srečanje, kjer si vsi na enak način delimo dobrine, ki jih zauživamo.

TEDEN KARITAS

21.–27. 11. 2016

23. 11. 2016

Romanje sodelavcev Karitas na Ponikvo;

ob 11^h molitvena ura,
ob 12^h sveta maša,
ob 14^h skupno kosilo v dvorani Celjskega sejma v Celju

23. 11. 2016

Dobrodelni koncert Klic dobrote;

ob 16^h javna generalka Klica dobrote, dvorana Golovec
ob 20^h v dvorani Golovec v Celju 26. dobrodelni koncert Klic dobrote, z neposrednim prenosom na 1. programu TV SLO, na Radiu Slovenija in Radiu Ognjišče

27. 11. 2016

nedelja Karitas

Agape je danes, ko so skupni družinski obroki bolj izjema kot pravilo, velika spodbuda vsem starejšim in mlajšim sodelavcem Karitas, da se po vzoru prve apostolske skupnosti zmeraj znova učimo deliti dobrine zemlje tudi med seboj.

CELJE (Klic dobrote za sodelavce Karitas) v objemu veselega srca

Naše romanje na Ponikvo, druženje na skupnem kosilu, sodelavci kronamo v dvorani Golovec, kjer spregovori Klic dobrote samo nam sodelavcem. Hitra rezervacija sedežev dokazuje, da želimo uživati in se veseliti ob promociji dobrote s pesmijo, veznimi teksti, glasbeno spremljavo in seveda z našo prisotnostjo. Nepozabno mi je sporočilo znanega glasbenika, ki mi je pred nekaj leti po generalki dejal: »Veš, to so pa prijetni in požrtvovalni ljudje. Zanje se je treba tako potruditi kot na večer prenosa koncerta preko televizije in radia.«

Smo prijetni, požrtvovalni sodelavci Karitas, ki se znamo veseliti, ko se dobrota promovira in nas nagovarja, da bi danes in jutri z veseljem ter požrtvovalnim srcem bili ljubeč in vesel obraz Cerkve za tiste, ki potrebujejo naš objem, delček našega svežega srca.

BROŠURA ZA TEDEN KARITAS – v objemu podarjene besede

Že vrsto let ožja skupina sodelavcev pripravlja brošuro za teden Karitas – letos pod naslovom V objemu dobrote. Vsak od nas sodelavcev ima izkušnjo objema dobrote: od staršev, vrstnikov v šoli, prijateljev, ob raznih enkratnih srečanjih, od moža, žene, če smo poročeni, od naših dragih pokojnih in tu in tam od ljudi, ki smo jim na različne načine pomagali.

Od tistih, ki jim pomagamo s prehrabnimi paketi, otroško hrano, higienskimi pripomočki, oblačili, plači-

lom položnic, takšnimi ali drugačnimi nasveti, spodbudami ali golim poslušanjem njihovih ponavljajočih se zgodb ... se morda pride zahvalit le eden od desetih! Zakaj? Zato, ker se gremo služenje!

Brošura Karitas »V objemu dobrote« je tudi letos popotnica, da bi se nenehno učili poleg materialne pomoči podarjati tudi tople besede, besede tolažbe, besede upanja, besede usmiljenja. •

Karitas v župniji

ŽUPNIJA – GLAVNO PRIZORIŠČE KARITAS

zbrala: Helena Zevnik Rozman

Pogosto se postavlja vprašanje, kakšna je vloga Karitas v župnijah. Je morda nosilka vse karitativne dejavnosti v župniji ali le humanitarna ustanova? Zbrala sem nekaj pogledov iz časa začetkov delovanja Karitas in pogled čez 20 let.

Fridolin Kissling, dolgoletni direktor Karitas Švice in predsednik Caritas Europa, je Karitas opredelil takole: »Prehobil sem dolgo pot, predno sem spoznal, da cilj in namen Karitas ne more biti v tem, da bi človeštvu odvzeli stisko in pomanjkanje in ga osvobodili njegovih problemov. Pri Karitas si prizadevamo, da bi zaživila v čim večji meri vrednota karitas (= ljubezen do bližnjega). Končni cilj ni v tem, da bo v svetu manj stiske, manj pomanjkanja, manj trpljenja ali problemov – tudi to! –, ampak več karitas (= ljubezni). Če bi bilo bistvo Karitas samo v tem, da odpravljamo stiske in trpljenje, bi lahko obupali, ker lahko naredimo tako malo. In če bi kdo to lahko naredil, bi Jezus lahko naredil veliko več kot mi. Pa je tudi on rekel: uboge boste vedno imeli med seboj. Toda ubogi naj bi bili naši učitelji, imeli naj bi mesto v naši družbi, v naši Cerkvi – in imeli naj bi možnost, da spregovorijo in da jih slišimo. V današnjem času je veliko različnih oblik uboštva. Karitas pomeni vrniti ubogim njihovo človeško dostojanstvo« (Klevišar, 1992).

Karitativno delo danes nima veliko skupnega z nekdanjo dobrodelnostjo v smislu dajanja miloščine, je (še danes aktualno misel) leta 1992 zapisala Metka Klevišar. Karitas skuša pomagati pri stiskah v odnosih, pri vprašanjih o smislu življenja, pri neobvladljivih sporih, pri pomanjkljivi sposobnosti za medsebojne stike in izmenjavo, pri pomanjkanju življenjskih vzorov. Uboštvo ima danes različne obraze. Stiska pomeni, da te drugi ne sprejemajo več, da nimaš več prave vrednosti, da s teboj ne ravnajo kot z odraslim človekom, da si izpadel iz življenjskih dogajanj, iz skupnosti, iz lestvic vrednot, iz gospodarskih sistemov ... (Klevišar, 1992).

Karitas je temeljni zakon občestva

Krščansko občestvo je v luči Nove zaveze občestvo vere, bogoslužja in ljubezni. Zaradi tega se mora pastorala posvečati ne samo oznanjevanju Božje besede, molitvi in bogoslužju, ampak v enaki meri karitas v širšem pomenu besede. Karitas je za občestvo življenjski zakon, pri uresničevanju katerega so v ospredju medčloveški odnosi.

Če vemo, kaj je bistvo karitas, bomo tudi razumeli, da sodi glavni del karitativne dejavnosti v župnijo. V župniji se ljudje med seboj najbolj poznajo, najlažje najdejo tiste, ki so v stiski, pa tudi tiste, ki so pripravljeni pomagati. Pri tem ne gre najprej za to, kaj bomo organizirali, ampak predvsem za to, kako bomo v župniji ustvarjali vzdušje za medsebojno sprejemanje, za medsebojno solidarnost, kako bomo človeku, tudi najbolj ubogemu, vrnili njegovo človeško dostojanstvo. Karitas vključuje v svojo skrb vse ljudi v župniji, tudi tiste, ki ne prihajajo v cerkev, in tako udejanja vero v ljubečega Boga. To pa pomaga graditi občestvo v župniji. Zato naj bi vsaka župnija imela svojo Karitas (Klevišar, 1992).

Štiri glavne naloge župnijskih Karitas:

1. Pedagoška vloga Karitas

Vloga Karitas je kristjane spominjati na Jezusovo dejavno ljubezen do vseh, ki so v kakršni koli stiski, in v tistih, ki ne verujejo, prebujati humanistično zavest. Karitas mora biti odprta za vse in mora spodbujati vso družbo k pričevanju krščanske ljubezni. Brez te razsežnosti bodo vse ostale dejavnosti (socialna pomoč, razdeljevanje humanitarne pomoči, raziskave stanja ipd.) izgubile smisel in namen.

2. Poznavanje teritorija

Karitas, ki ne pozna svojega teritorija in njegovih potreb, ni vredna nositi imena Karitas. Vsi njeni delavci in prostovoljci morajo vedeti ne le za osnovne potrebe, temveč morajo poznati potrebe vsakega posameznika v stiski na njihovem teritoriju. Sodelavci Karitas so pogosto prvi in edini, ki prisluhnejo človeku v težavah. Ena najmočnejših točk mreže Karitas je, da zna navezati stik z vsakim posameznikom, in če tega ne bi počeli, če bi na posameznika gledali kot zgolj številko, bi tvegali, da izpred oči izgubimo naše poslanstvo.

3. Socialna dejavnost

Župnijska Karitas ne more biti odgovor na vse potrebe določenega teritorija, ponuditi pa mora socialne dejavnosti kot primer za skupnost. Vsaka socialna dejavnost Karitas mora biti konkreten odgovor na dejansko potrebo. Socialne dejavnosti Karitas imajo za cilj ne le pomoč ljudem, temveč animirajo celotno skupnost, da se vključi in pričuje ljubezen.

4. Usklajevanje in sodelovanje

Dobra Župnijska karitas bo ustvarila odnos s Škofijsko karitas kot tudi z drugimi župnijskimi Karitas, da bi

izmenjevale izkušnje, se vzajemno podpirale in usklajevale podobne aktivnosti. Prav tako je pomembno imeti dobre odnose z nevladnimi in vladnimi organizacijami na svojem območju, z lokalnimi oblastmi.

Župnijska karitas stalno sodeluje z drugimi pastoralnimi telesi (župnijski pastoralni svet, katehisti, pevski zbor, mladinska pastoral, ministranti itd.), da bi ustvarjala celovito življenje župnije in jih vključevala v karitativne dejavnosti (iz Priročnika za župnijske Karitas, 2011). •

6

Viri:

Klevišar, Metka (1992): *Priročnik za Župnijske karitas*. Ljubljana: Slovenska karitas.

Člani koordinacijske skupine PSM, Miroslav Valenta (ed.): *Ljubi svojega bližnjega*, *Priročnik za Župnijske karitas*.

gradimo družino

POPUSTLJIVOST

Bogdan Žorž

Popustljivost je izraz, ki ga imamo v vsakdanjem jeziku kar za sinonim razvajanosti. Pogosto slišim tudi mnenje ljudi, ki pravijo nekako takole: razvajajo tisti starši, ki otrokom preveč popuščajo. Vendar pa sta to dva povsem različna vzgojna pojma. Zato zapišimo nekaj pojasnil o popuščanju in popustljivosti.

Da bi razumeli, za kaj gre pri vzgojni popustljivosti, si najprej pogledajmo pojem doslednosti. Tudi o tem pojmu obstaja veliko zmotnih stališč. V vzgojni literaturi zasledimo pozive staršem k doslednosti pri vzgoji, ne da bi jasno opredelili, kaj doslednost sploh je. Pogosto starši menijo, da je za doslednost pri vzgoji potrebno, da se »do vseh otrok in vselej obnašajo enako«. Vendar bi bila takšna doslednost v resnici togost, ki je grozljiva, mehanska, brezdušna. To bi bila (včasih tudi je!) vzgoja, sestavljena iz dresure pravil, zapovedi in prepovedi. Vzgoja je in mora biti odnos med starši in otrokom, in ta odnos sooblikujejo tudi čustva, trenutna razpoloženja, obremenitve, tako staršev kot otrok. Niti dva otroka nista enaka, zato starši ne morejo vseh svojih otrok »enako« vzgajati. Včasih mi kaka mama potoži: prav enako ga vzgajam kot starejšega, a s starejšim nisem nikoli imela nobenih problemov, s tem so pa kar naprej težave. Morda pa je problem ravno v tem, da je mati vzgojni »model«, ki se je tako lepo obnesel pri starejšem, poskušala dobesedno prenesti tudi na mlajšega, ki pa je drugačen – in zato ta model zanj ni ustrezen! Doslednost v vzgoji torej ni togost. Doslednost pomeni trud, prizadevanje staršev, da vedno upoštevajo vzgojne cilje, da vedno poskušajo presoditi, kaj določena vzgojna situacija pomeni. Doslednost obeh staršev tudi ne pomeni, da morata

oba vedno »trobiti v isti rog«, saj sta tudi starša različni osebnosti. Doslednost med staršema pomeni, da se medsebojno usklajujeta in podpirata, da drug drugemu ne rušita vzgojnih prijemov. Vendar vsa ta doslednost prenese drobne spodrsaljke, ki jih sprožijo trenutna nerazpoloženost, slaba volja, utrujenost. Še več, takšni spodrsaljki postanejo celo koristni, če sta starša dosledna in jih sebi in otrokom priznata!

Popustljivost (pravzaprav bi ob zgornji opredelitvi doslednosti morali reči »pretirana popustljivost«, saj smo neko mero popustljivosti priznali kot normalno!) je nekakšna druga skrajnost pri vzgoji. O popustljivosti govorimo pri starših, ki sicer otrokom postavljajo jasne zahteve, naloge, pravila, omejitve ..., a ne vztrajajo pri tem, da jih otroci izvršijo. Popustljivi so starši, ki imajo kolikor toliko jasno predstavo o tem, kaj in kako naj otroke naučijo, vzgojijo – a ne vztrajajo pri izpeljavi zastavljene naloge. Morda se jim otroci »zasmilijo«, morda »se jim mudi«, morda se ustrašijo, da so pretrdi, prestrogi, prezahtevni.

Že iz tega je razvidno, da popustljivost ni razvajanje. Zato popustljivost včasih srečamo tudi pri starših, ki imajo zelo stroga, celo toga načela in ki hočejo biti pri vzgoji zelo dosledni (!). •

iz knjige *Razvajanost, rak sodobne vzgoje*

POSKUŠAM VZGAJATI Z ODNOSOM

Saša Eržen

Z vzgojo otrok sem se srečala že v študentskih letih kot učiteljica v podaljšanem bivanju, takrat še brez svojih otrok, in če pogledam nazaj, moram reči, da mi je šlo zelo dobro. Uživala sem v tem delu, kar se je videlo tudi na otrocih. Ni bilo vedno enostavno, vselej se je našel kak otrok, ki je izstopal in poskrbel, da nam ni bilo dolgčas, a se je vedno nekako izšlo. Če pogledam nazaj, bi se takrat opisala kot zelo zavzeto, dosledno, vztrajno, a hkrati tudi prijetno učiteljico, ki je le redko popuščala.

»Vzgajanje« sem spremenila predvsem po izkušnji, ko sem delala kot vzgojiteljica v domu z mladostniki. Kaže, da sem v svojem življenju potrebovala še izkušnjo dela z vedenjsko zelo zahtevnimi otroki ter otroki s posebnimi potrebami. Pravijo, da takrat, ko najbolj »garaš«, najbolj napreduješ ...

Imela sem načrt, da bom zelo stroga, nepopustljiva, da jih bom naučila reda, vendar sem kaj kmalu ugotovila, da to ne bo dovolj. Da je vzgoja veliko več kot red, disciplina, načrtovanje učne ure oz. delovnega dneva, postavljanje in upoštevanje pravil. Takrat sem ugotovila, da vzgoja brez odnosa, stika med mano in dijaki ne bo funkcionirala. Če z mladostnikom nimaš

odnosa, stika, gre le težko za teboj, ga zelo težko »vodiš« in vzgajaš.

Če se osredotočim na popustljivost, moram potihoma priznati, da je do drugih otrok veliko lažje biti dosleden in nepopustljiv kot do svojih. Ne vem, če bi lahko rekla, da popuščam, lepše se sliši, če ta dejanja opišem kot sklepanje kompromisov.

Priznam, da s svojima otrokoma velikokrat sklepam kompromise, vendar pri določenih stvareh ne popuščam. Vztrajam pri umivanju zob zjutraj in zvečer, razen seveda, če je otrok zelo, zelo bolan ali pa če smo morda dolgo od doma in je otrok zaspal v avtu za nočno spanje. Vztrajam pri ostali osnovni higieni, pri opravljanju šolskih domačih nalog, pri tem, da je na prvem mestu šola, potem pritožbe dejavnosti, pri sodelovanju pri hišnih opravilih, pri nakupovanju igrač brez razloga (igračke praviloma kupujemo za rojstne dneve oz. jih nosi sv. Miklavž ...), pri varčevanju z denarjem. Popuščam oz. sklepam kompromise predvsem takrat, ko vidim, da moja vztrajnost povzroča le odpor na drugi strani in nikamor ne vodi, meni pa se po napornem delu enostavno ne ljubi zapletati preostanka dneva. Takrat se ponavadi usedem, pokličem »upornika« k sebi, po novem ga pozovem, da me za 3 sekunde pogleda v oči in se umiri, nato se pogovorimo, kako bomo rešili »težave, v katere smo zašli«, ter poskusimo najti kompromis.

Predvsem sem ugotovila, da je veliko lažje vzgajati, vztrajati in ne popuščati ter da je življenje veliko lepše, če vsemu skupaj dodam ščepec humorja, umirjenost, pohvalo ter se poskusim v vsaki situaciji osredotočiti in videti pozitivno, za kar pa se je treba truditi prav vsak dan. •

starejši med nami

POMOČ PRI OSKRBI ONEMOGLIH

dr. Jože Ramovš,
Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in
medgeneracijsko sožitje

Iz raziskave o staranju v Sloveniji (3)

Telesno in duševno zdravje v visoki starosti večinoma opeša, včasih v bolezni že prej. Tedaj človek potrebuje pomoč pri osnovnih sedmih vsakodnevni opravilih: vstajanju, oblačenju in slačenju, osebni higieni, izločanju, gibanju, uživanju hrane in zdravljenju ter pri vzpostavljanju dnevnega osebnega ali telefonskega stika z nekim človekom. Pomoč pri tem se imenuje oskrbovanje. Danes bomo iz velike slovenske raziskave o potrebah, možnostih in

stališčih prebivalcev Slovenije, ki so stari 50 let in več, vzeli nekaj spodbudnih spoznanj o tem, več najdete v knjigi *Staranje v Sloveniji*.

Tri četrtnine onemoglih oskrbujejo svojci

Okrog 80.000 ljudi v Sloveniji potrebuje pomoč pri enem ali več osnovnih vsakodnevnih opravilih. V prihodnje se bo ta številka podvojila. Četrtnino jih oskrbujejo v domovih za stare ljudi, tri četrtnine doma. Po Evropi je podobno: v severnih državah jih domači oskrbujejo 70 %, v južnih pa kar 90 %.

V Sloveniji redno oskrbuje družinskega člana nad 150.000 domačih in blizu 50.000 sosedov – vse te imenujemo družinski ali neformalni oskrbovalci. Med družinskimi člani opravlja to zahtevno nalogo kar 50.000 hčera v srednjih letih in 50.000 zakoncev, ki so že tudi sami v visokih letih; ti – večinoma so to žene – oskrbujejo svoje onemogle moške povprečno po 30 ur tedensko. Sosedje pa pomagajo onemoglim sosedom povprečno skoraj dve uri, vendar tudi to znese skoraj 100.000 ur tedensko. To je poln delovni teden več kakor dva tisoč poklicnih oskrbovalcev v domu – torej vseh zaposlenih v 25 največjih slovenskih domovih, če bi vsi, ki so tam v službi, vseh osem ur dnevno samo oskrbovali stanovalce.

Kaj povedo podatki o množici družinskih oskrbovalcev?

Te množice družinskih oskrbovalcev ne more nadomestiti noben drug sistem. Če bi odpovedali družinski oskrbovalci, je javni sistem oskrbe v trenutku nevzdržen: nemogoče bi ga bilo organizirati, najti poklicne oskrbovalce, ga financirati. Odločilno vprašanje pa je človeško, zato evropski dokumenti in razpisi toliko govorijo o deinstitucionalizaciji. O notranji deinstitucionalizaciji domov za stare ljudi, da postajajo bolj podobni normalnemu domačemu življenju in sožitju, in zunanji, da krajevna skupnost poskrbi za široko paleto sodobnih oskrbovalnih programov.

Zadnja leta sprašujem ljudi, katere programe za oskrbo onemoglih poznajo. Naštejejo do tri: dom za stare ljudi, pomoč na domu, oskrbovana stanovanja. Več kakor treh ne našteje skoraj nihče, pa naj je akademsko izobražen ali brez šol, naj dela v državni upravi ali proizvodnji. Današnji sistem za dolgotrajno oskrbo v evropskih državah pa obsega vsaj petnajst programov. Vsi razen stalne nastanitve v domu za stare ljudi so usmerjeni v pomoč pri oskrbi doma. Po letu 2013 prihajajo v Evropi in Ameriki najbolj v ospredje programi za pomoč družinskim oskrbovalcem za njihovo razbremenitev in oddih, usposabljanje in povezovanje.

Kaj je treba storiti, da bo oskrbovanje množice starih ljudi ostalo kakovostno in čim lažje tako za oskrbovance kakor za oskrbovalce?

Eno so javni ukrepi na ravni države, krajevne ali župnijske skupnosti. Evropske države so po letu

1990 skrbno pripravljale svoje nacionalne sisteme za dolgotrajno oskrbo. Z zakonom so postavljale merila za kakovost oskrbe, sistem sofinanciranja z lastnimi sredstvi oskrbovancev in svojcev, s posebnim zavarovanjem (npr. Nemčija) ali z državnim proračunom (npr. Avstrija), z lokalno odgovornostjo za oskrbo onemoglih krajanov. Zdravstvena, psihosocialna, arhitekturno-prostorska in druge stroke pospešeno razvijajo nove programe za oskrbo, ki odgovarjajo potrebam današnjega človeka. Zlasti pa poteka široko informiranje prebivalstva o sodobni oskrbi v onemoglosti. Žal je Slovenija na tem področju ostala za četrto stoletja zadaj. Nismo še sprejeli sodobnega sistema dolgotrajne oskrbe. Zaostajamo v razvoju programov za dolgotrajno oskrbo. O onemoglosti in oskrbi je malo informiranja in ozaveščanja – tako v rednem šolskem sistemu od vrtcev do šol kakor v medijih. Ker ljudje niso informirani, se tudi sami in civilne organizacije zanimajo za oskrbo v onemoglosti manj kakor za druge potrebe. Izkušnja po Evropi kaže, da je hitrost uvajanja in razvoja sodobnih programov oskrbe v določeni državi odvisna od tega, kako dobro so ljudje o tem informirani. Župnijske Karitas imajo tudi pri tem velike možnosti.

Stiske in radosti oskrbovancev

Drugi bistveni dejavnik za kakovostno in lažje oskrbovanje je osebni. Spoznanja o tem najdemo v izkušnjah oskrbovancev – zlasti tistih, ki so prijetnejši za oskrbovalce, ter oskrbovalcev, ki uspešno in z zadovoljstvom opravljajo to delo, poklicno ali do bližnjih.

V naši raziskavi smo iskali vsebinske odgovore o tem, *kaj je oskrbovancem ostalo v lepem spominu in katere težave so doživljali, ko so prejeli pomoč v svoji bolezni ali onemoglosti*. V množici spodbudnih odgovorov je največ lepih spominov na človeka, ki jim je nudil pomoč: na njegovo *prijaznost, potrpežljivost, skrbnost, pozornost, ustrežljivost, pripravljenost pomagati, ljubezen, sočutje, dobrosrčnost, požrtvovalnost, dobro voljo, trud* in podobno. Sledijo lepi spomini na odnos med seboj in oskrbovalcem: *da so jim domači pomagali, da jim ni bilo vseeno zanje* ali preprosto, *da je bil to lep odnos*. Na tretjem mestu so lepi spomini na kakovost oskrbe in pomoči – ponavlja se beseda *dobra oskrba*. So pa tudi lepi spomini nase kot oskrbovanca; o tem govori večkrat zapisan stavek: *Hvaležen sem bil*.

Ta nabor lepih spominov je tako idealen in spodbuden, da bo tisti, ki oskrbuje onemogle, dejal: *Realnost je drugačna, oskrbovanci so neredko zelo neprijetni*. Tudi to je res. Ko je človek nemočan in odvisen od drugih, se njegova krhkost pogosto pokaže prav v neprimernem obnašanju do tistih, ki mu pomagajo. Toda pri tem govori iz njega človeška šibkost, duševna nemoč in komunikacijska nesposobnost za pravšen od-

ziv na prejeto pomoč; ta pojav je v naši literaturi mojstrsko opisal Cankar v *Skodelici kave*. Toda človek ni samo to, kar kaže njegovo trenutno obnašanje, ampak tudi to, kar je v svojem človeškem jedru.

Katero največjo težavo so torej navajali oskrbovanci pri sprejemanju oskrbe od drugih? Najpogosteje: *Da nisem samostojen*. Torej občutek nemoči, nesposobnosti, odvisnosti, da so v breme drugim, tudi sram.

Od 141 ljudi iz te raziskave, ki so prejeli pomoč zadnjega pol leta, pa jih kar 46 ni napisalo svoje težave pri tem; našel se je tudi odgovor: *Ne morem odgovoriti*. Za njihovim molkom in zavračanjem odgovora slutimo bolečo neobdelano tragiko, ki jo ljudje zapirajo vase. Pa tudi neprimerno oskrbovanje in še kaj hujšega, saj se tri četrtine besednega, telesnega in ekonomskega trpinčenja starejših ljudi zgodi doma. Pogosto nehote, ko se oskrbovalci v svoji lastni nemoči nasilno odzivajo na sitnobo onemoglega svojca.

Tragiko in nasilje nad starejšimi najbolje preprečujemo z ozaveščanjem celotne skupnosti o smislu onemoglosti in oskrbovanja, zlasti z usposabljanjem družinskih oskrbovalcev, da lažje in bolje oskrbujejo svoje bolne, onemogle ali invalidne družinske člane; o tem bomo govorili v prihodnji številki. Inštitut Antona Trstenjaka, ki je razvil in po Sloveniji in v tujini izvaja tečaj za družinske oskrbovalce, ima dobre izkušnje tudi pri njihovem povezovanju v krajevni kljub svojcev, da si izmenjujejo dobre izkušnje in iščejo rešitve za svoje pereče stiske. Župnijske Karitas bodo imele ob staranju prebivalcev čedalje več možnosti za dobro delovanje prav pri pomoči ljudem za kakovostno domačo oskrbo onemoglih. •

na obisku

NEVPADLJIVO, A Z VELIKO LJUBEZNI

Milena Vodlak

Začetki delovanja Župnijske karitas Braslovče segajo v leto 2006, uradno pa deluje od januarja 2007. Ponosni smo, da nam je že kar prvo leto delovanja poleg vsega uspelo organizirati razstavo jaslic, ki je bila v kletnih prostorih župnišča. Naslednje leto pa smo prvič postavili velike zunanje jaslice, po vzoru starih slovenskih scenskih jaslic. Postavljanje le-teh je postalo tradicija.

Prav tako so postala tradicionalna srečanja starejših, bolnih in invalidnih. Srečanje pripravimo vsako leto zadnjo nedeljo v avgustu. Po sveti maši sledi druženje z manjšo pogostitvijo, kjer ne manjka pesmi in harmonike. Zmeraj je veselo, vsi radi pridejo in poklepetajo,

saj se sicer zelo redko ali pa sploh ne vidijo. Zaradi osamljenosti in odmaknjenosti iz družbenega okolja so zelo dobrodošli naši obiski na domu in po domovih za starejše. Obiščemo jih pred božičnimi in velikonočnimi prazniki. V ta namen sami izdelamo priložnostna darilca. Pred velikonočnimi prazniki pa podarimo blagoslovljeno butarico. Voščilnice za oba praznika nam pridno pomagajo izdelati veroučenci pri verouku. Obiščemo in poklepeta s približno 130 krajan. Zanje pa v začetku avgusta organiziramo tudi krajše, popoldansko romanje na Brezje.

Trudimo se, da vsako leto pripravimo srečanje z Miklavžem. Med našimi večjimi nalogami je razdeljevanje hrane iz sklada za materialno pomoč ogroženim. Po zmožnostih pa nekaterim družinam oziroma posameznikom pomagamo tudi z nabavo kurilnega materiala ali plačilom manjših položnic. Družinam z otroki pomagamo pri nakupu šolskih potrebščin, v posameznih primerih pomagamo tudi pri plačilu šole v naravi.

Tudi v prihodnje želimo nadaljevati z utečenimi nalogami, dobro voljo in Božjim blagoslovom. •

Na delavnici smo skupaj z najmlajšimi barvali in krasili pisanke za prodajo na dobrodelni stojnici. Izkupiček je bil namenjen mladi družini v stiski.

Srečanje starejših, bolnih in invalidnih.

Zavijanje božičnih darilc za starejše.

to moramo vedeti

ZA LAŽJE ODLOČITVE

Helena Zevnik Rozman

Gotovo ste bili že kdaj v stiski pri odločitvi za delitev pomoči oziroma morda niste vedeli kako bi pripravili načrt pomoči, ker ste v sebi začutili, da ne poznate dovolj dobro primera. Ali pa so se pojavili različni prišepetovalci tako med sodelavci Karitas kot tudi v okolici, ki so vsak po svoje »svetovali« kaj je bolj pravilno. Še posebej takrat, ko so težave in stiske ljudi, družin zelo kompleksne.

Na letošnjih seminarjih Karitas smo v okviru delavnic pripravili nekaj primerov takih stisk, ki niso rešljive samo z enkratnim zamahom »čarobne palice« in ob tem predstavili preprosto, koristno in učinkovito metodo, ki jo je v družbeni nauk cerkve uvedel belgijski kardinal Joseph Cardijn (1882–1967): glej, presodi, deluj (see-judge-act). Je preprosta metoda, ki nam pomaga, da se ustavimo, stopimo korak nazaj, pogledamo na situacijo in premislimo o njej, preden skočimo in začnemo ukrepati, delovati. Ta proces nam pomaga, da kritično presojamo razmere, situacije, dogodke in strukture. Seveda se mnogokrat tri stopnje prekrivajo in med seboj dopolnjujejo.

Glej/poslušaj

Vedno kadar poslušamo pripovedi ljudi oziroma opazimo stisko, moramo preveriti ali smo prav videli/slišali. To je najlažje narediti v skupini sodelavcev Karitas, ki so se prav tako seznanili s tem problemom. Tako med seboj preverimo ali smo vsi enako videli/slišali, smo morda kaj spregledali ali preslišali. Pomembno je, da v tej fazi ocenjujemo samo dejstva in ne vključujemo naših sodb.

- 1. Kaj se dogaja?** Identificirajte, kaj je glavni problem in kaj so morda skriti problemi, ki so pomagali, da se je zgodil glavni problem.
- 2. Kdo so ljudje, ki so vpleteni?** Kdo je bil po vaše poleg osebe, ki je prišla po pomoč še prizadet, kako je morda ta oseba doživljala problem?
- 3. Kdo dobiva v tej situaciji, kdo izgublja?** Za koga od navedenih oseb je problem najbolj težak, kdo je tisti, ki najbolj trpi? In morda kdo pridobiva v tej situaciji?
- 4. Kaj situacija (problem) povzroča ljudem?**
- 5. Zakaj se to dogaja?** Poiščite vzroke za ta problem.

Presodi

Kadar se soočimo s težkimi primeri stisk, lahko hitro zapademo v to, da sodimo glede na nas ali da preveč slišimo samo mnenje okolice. In če presojo naredimo le skozi eno sito, se lahko hitro zgodi, da je odločitev enostranska. Zato je pomembno, da presojamo iz različnih vidikov, ki nam pomagajo, da ostajamo vedno nepristranski.

10

Vaš osebni pogled na ta problem, stisko

- 1. Kako bi se ti počutil v tej situaciji?** Poskušajte problem preslikati na sebe.
- 2. Si se tudi ti kdaj vedel/oziroma se ti je zgodilo podobno kot ljudem v tej situaciji? Če da, kaj se je zgodilo? Zakaj? Kako si se ti drugi vpleteni počutili?**
- 3. Kaj naj bi se po tvoje dogajalo?** Ali imate morda do tega problema kakšen osebni zadržek?

Pogled okolice in družbe na ta problem

- 1. Kaj pravi tradicija tvojega okolja o tem problemu?**
- 2. Kako na take ljudi (probleme) gledajo v vaši okolici?**
- 3. Kako na konkreten primer gleda okolica?** Ali je morda drugačnega mnenja kot mi? Kje lahko naletimo na oviro v okolju, kjer živimo?

Pogled Cerkve in Karitas

- 1. Kaj vera pravi o tem?** Kaj nam lahko pove Jezus? Kaj nam sporoča Družbeni nauk Cerkve....
- 2. Kako nam lahko pomagajo vrednote in identiteta Karitas?** Poiščimo ali so morda v Karitas že reševali podobne primere.
- 3. Kako bi presodili skozi očala usmiljenja?**

Deluj

Pri oblikovanju načrta je pomembno, da ga naredimo skupaj z ljudmi, ki jim želimo pomagati. Ter seveda, da poskušamo v aktivnosti vključiti različne sodelavce Karitas s svojimi darovi (morda tudi to, kdo bo molil za rešitev tega problema) in morda tudi različne organizacije v lokalnem okolju, druge nivoje Karitas in podobno.

- 1. Kaj lahko naredimo, da premostimo prepad med tem, kar se dogaja (resničnost) in tem, kar naj bi se dogajalo (ideal, kar uči vera)?**
- 2. Kaj bomo storili?**
- 3. Koga lahko vključimo v našo aktivnost? •**

DA BI IMELI VSI ŽIVLJENJE IN GA IMELI V OBILJU

Peter Perše

V Sloveniji že dolgo ni bilo deležno tolikšne medijske in posledično tudi širše pozornosti človeško življenje od spočetja do rojstva kot v letošnjem svetovnem tednu otroka. Za precejšnje razburjenje so poskrbeli nekateri mediji, ki so v triminutnem filmu Čudež življenja, ki se je na pobudo Zavoda Živim predvajal na stopnišču frančiškanskega samostana na Tromostovju v Ljubljani, videli vse kaj drugega kot čudež, ki se dogaja skrit očem, dokler po devetih mesecih novo bitje ne ugleda luči sveta. Film, ki prikazuje razvoj otroka v maternici in bi ga kot takega morali videti pri učni uri biologije vsi šolarji, so nekateri videli predvsem kot napad na neodtujljivo pravico žensk do splava. Glede na reakcije je bilo moč sklepati, da so mediji in razni aktivisti zamenjali zvito vrv za kačo, saj so v filmu videli tisto, česar tam ni, spregledali pa to, kar je. Ta reakcija jasno kaže, da življenje vedno vznemirja in da morda s tako »normalnim in civilizacijskim dosežkom«, kot je splav, le ni vse tako v redu, kot trdijo njegovi zagovorniki. Iz reakcij je bilo moč sklepati, da smo se naenkrat znašli na bojišču, kjer se dve sili borita za duše ljudi. Akcijo so mnogi izkoristili za napad na Cerkev, ki da se preveč ukvarja z nerojenimi, za žive pa ji ni mar.

Čeprav so ti očitki del taktike preusmerjanja pozornosti od dejanskih težav, nas lahko ponovno spodbudijo k še bolj zavzetemu spolnjevanju Jezusovega povelja, ko pravi: »Kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili« (Mt 25,40). S tem imam v mislih vse od nerojenega otroka do starca, ki počasi ugaša čakajoč večnosti, kot tudi vse ranjene, ki rohnijo proti vsemu, kar prihaja iz katoliških logov. Prav v slednjih je pogosto težko videti naše brate in sestre. Teden za življenje nas je tako vendarle spodbudil k razmisleku, ali naredimo dovolj za to, da bi tudi zaradi nas, ki sledimo Kristusu, vsi imeli življenje in ga imeli v obilju (prim. Jn 10,11). Glede na ogorčene odzive je bilo moč videti, da se že ob pro life (za življenje) filmu odpirajo prenekatere rane sodobnega človeka, ki bi naredil vse, da bi utišal vest, ki mu vendarle pravi, da je s poseganjem v življenje še nerojenih otrok nekaj narobe. Pred kristjani je tako izziv, ali bomo v letu usmiljenja na rane teh ljudi sipali sol in pritiskali na točke, kjer boli, ali se bomo sklonili k njim, jih obvezovali in poskrbeli zanje, kot je storil usmiljeni Samarijan in kot nas vabi s svojim zgledom tudi papež Frančišek. Skrb za nerojene nas more še bolj okrepiti pri zavzetem delu za brate in sestre, katerih dostojanstvo trpi zaradi duhovnih, duševnih ali materialnih stisk. Predvsem pa se ne smemo bati soočenja z ljudmi, ki ne delijo našega prepričanja, saj vsaka rešena duša šteje. Pa še to, Božji previdnosti gre zahvala, da se je v tednu otroka toliko govorilo o lepoti človeškega življenja. •

Z DELI USMILJENJA LAHKO POVZROČIMO KULTURNO REVOLUCIJO

papež Frančišek

Vsak dan opravite vsaj eno od telesnih ali duhovnih del usmiljenja. Prepričan sem, da po teh preprostih vsakodnevni dejanjih lahko povzročimo pravo kulturno revolucijo.

Prejeti usmiljenje in postati znamenje za druge

V prejšnjih katehezah smo se počasi približevali veliki skrivnosti Božjega usmiljenja. Premišljevali smo o Očetovem delovanju v Stari zavezi, zatem pa smo preko evangelijskih pripovedi videli, kako je Jezus s svojimi besedami in dejanji učlovečenje Usmiljenja. Svoje učence je učil: »Bodite usmiljeni kakor Oče« (Lk 6,36). To je zavzetost, ki se nanaša na vest in delovanje vsakega kristjana. »Ni namreč dovolj doživeti Božje usmiljenje v lastnem življenju. Vsak, ki ga prejme, mora prav tako postati znamenje in orodje usmiljenja za druge. Poleg tega usmiljenje ni pridržano samo za posebne trenutke, ampak obsega vse naše vsakodnevno življenje.«

Kako smo torej lahko priče usmiljenja?

Ne mislimo, da gre za velike napore ali nadčloveška dejanja. Gospod nam kaže »zelo preprosto pot, narejeno iz malih gest, ki pa imajo v njegovih očeh veliko vrednost«. Dejal nam je, da bomo sojeni ravno na podlagi teh malih dejanj. Ena najlepših strani Matejevega evangelija nam govori o nauku, ki bi ga po papeževih besedah lahko imeli za »Jezusovo oporoko« s strani evangelista, ki je na sebi doživel delovanje usmiljenja. Jezus pravi, da vsakokrat, ko damo jesti lačnemu in piti žejnemu, ko oblečemo nago osebo in sprejmemo tujca, ko obiščemo bolnika ali jetnika, to storimo njemu (glej Mt 25,31-46). Ta dejanja je Cerkev poimenovala »telesna dela usmiljenja, ker z njimi pomagamo osebam v njihovih materialnih potrebah«.

Obstaja pa tudi sedem duhovnih del usmiljenja, ki se nanašajo na druge potrebe, prav tako pomembne, še posebej danes, kajti »dotikajo se notranjosti oseb in pogosto povzročajo še več trpljenja«. Eni od teh v splošnem jeziku pravimo: potrpežljivo prenašati nadležne osebe. Lahko bi se zdelo, da gre za le malo pomembno star, ob kateri se nasmehnemo, a v resnici vsebuje čustvo globoke ljubezni. Enako velja tudi za ostalih šest duhovnih del usmiljenja: dvomljivcem svetovati, zmotne učiti, grešnike svariti, žalostne tolažiti, žalivcem odpustiti, za žive in mrtve Boga prositi.

Z deli usmiljenja proti brezbriznosti

Ta mala dela nam Cerkev ponuja kot konkreten način za življenje usmiljenja. Skozi stoletja jih je uresničevalo veliko preprostih oseb ter tako dalo pristno pričevanje vere. Po drugi strani pa Cerkev, zvesta svojemu Gospodu, goji posebno ljubezen do najšibkejših. Pogosto ravno osebe, ki so nam najbližje, potrebujejo našo pomoč. Ni nam treba uresničevati kdo ve kakšnih dejanj. Bolje je začeti z najpreprostejšimi, na katere nam Gospod kaže kot na nujne. »V svetu, ki je žal okužen z virusom brezbriznosti, so najboljše zdravilo dela usmiljenja.« Učijo nas, da smo »pozorni na najosnovnejše potrebe naših najmanjših bratov, v katerih je navzoč Jezus«. Jezus je vedno navzoč tam, kjer se nahaja oseba v stiski, tako materialni kot duhovni. Prepoznati njegovo obličje v tistem, ki je v stiski, je dejanski izziv pred brezbriznostjo. Omogoča nam, da smo vedno čuječi in se tako izognemo, da bi Jezus šel mimo nas, ne da bi ga prepoznali. Papež je spomnil na besede svetega Avguština »Timeo lesum transeuntem« ali »Bojim se, da bi Jezus šel mimo«. Zakaj je Avguština govoril o strahu, da bi Jezus šel mimo? Odgovor je v našem obnašanju. Pogosto smo namreč raztreseni, brezbrizni, in kadar gre Jezus mimo nas, zamudimo priložnost, da bi se srečali z njim.

S preprostimi dejanji do kulturne revolucije

Dela usmiljenja v nas prebujajo potrebo in zmožnost, da z ljubeznijo naredimo vero živo in dejavno. »Prepričan sem, da po teh preprostih vsakodnevni dejanjih lahko povzročimo pravo kulturno revolucijo, kakor je to že bilo v preteklosti.« Če vsak od nas naredi vsak dan eno od teh del, bo to zares revolucija v svetu. Kolikih svetnikov se še danes spominjamo ne po velikih delih, ki so jih storili, ampak po ljubezni, ki so jo znali posredovati. Pomislimo na pred kratkim kanonizirano Mater Terezijo. Ne spominjamo se je po mnogih hišah, ki jih je odprla po svetu, ampak ker se je sklanjala na vsako osebo, ki jo je našla sredi ceste, da bi ji povrnila dostojanstvo. Koliko zapuščenih otrok je stisnila v svoj objem, koliko umirajočih je spremljala do praga večnosti in jih držala za roko!

Ta dela usmiljenja so poteze Jezusovega obličja, ki skrbi za svoje najmanjše brate, da bi vsakemu pri- nesel Božjo nežnost in bližino. **»Naj nam Sveti Duh pomaga in prižge v nas željo, da bi živeli v tem življenjskem slogu. Ponovno se na pamet naučimo telesna in duhovna dela usmiljenja in prosimo Gospoda, naj nam pomaga vsak dan postaviti jih v prakso v trenutku, ko vidimo Jezusa v osebi, ki se nahaja v stiski.«** •

SPREMLJANJE PREJEMNIKOV POMOČI

Jožica Ličen

12

26. septembra je bilo v Bruslju na pobudo Evropske komisije srečanje predstavnikov vseh evropskih držav, ki se na vladni in nevladni socialni liniji ukvarjamo z izvajanjem ukrepa razdeljevanja hrane EU najbolj ogroženim ljudem v skupnosti. Srečanja sva se ob spremstvu ge. Bojane Lavrič, ki je na Ministrstvu RS za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pristojna za izvrševanje tega ukrepa, udeležili še predstavnici Slovenske karitas Andreja Urh in Jožica Ličen. V pomoč pri prevajanju nam je bila prevajalka iz pisarne evropskega poslanca ga. Katja Berk Bevc.

V Sloveniji izvajamo razdeljevanje hrane EU od leta 2006. To je bila za vse nas novost in izziv. Do takrat so bile zaloge v skladiščih Karitas izključno dar donatorjev in dobrih ljudi. To je bil čas, ko so začele padati prve tovarne in je brez dela ostalo veliko ljudi. Načelo Karitas je »v službi človekovega dostojanstva«, zato smo že takrat, najprej spontano, kasneje pa organizirano, začeli spremljati prejemnike pomoči. Poslušanje, pogovor, spodbujanje si bili stalnice našega dela.

V začetku so bili prejemniki pomoči pa tudi družba do tega ukrepa nezaupljivi. Prepričani so bili, da je to drugorazredna hrana iz nekih blagovnih rezerv. Tisti, ki ukrep izvajate od samega začetka, veste, koliko besed je bilo okrog prvih pošilk, predvsem pa učenja in prilagajanja na nove načine razdeljevanja. Zato je bilo treba storiti prvi korak za ozaveščanje javnosti o prvovrstni hrani, ki jo delimo najbolj ogroženim. Ob vsaki dobavi hrane v centralno skladišče smo povabili medije, da smo lahko preko njih spregovorili javnosti. To je imelo dva rezultata:

- ljudje so zaupali kvaliteti prejete pomoči,
- bili so obveščeni, da tudi ES ni brezbrizna do revnih.

Ob vsem tem pa je nedvomno hrana EU vstopna točka za prejemnike pomoči, da se lahko z njimi izvaja tudi druge programe pomoči in podpore, ki so:

- poslušati, poslušati
- raziskovati in opogumljati
- individualna obravnava
- delavnice in predavanja
- učenje, kako preživeti z manj dohodki
- izobraževanje

Slovenke smo predstavile primere dobre prakse, ki so med 86 navzočimi izzvali številna vprašanja in komentarje. Za nas so bili zanimivi tudi pogledi pred-

stavnikov drugih držav, vendar vsi ugotavljamo, da so pristopi sicer različni, vsi pa imajo isti cilj, to je blažiti revščino ter po materialni in človeški plati pomagati, da prejemnik pomoči aktivno išče izhod iz stiske. Zato je prav spremljanje prejemnika naša dolžnost. K temu nas nagovarja tudi leto usmiljenja, ki naj bo predvsem težnja k dostojanstvu vsakega človeka. Je pa zanimivo, da pri nas ta ukrep izvajata le RKS in Karitas, medtem ko je v drugih državah kar veliko humanitarnih organizacij, ki razdeljujejo pomoč. Tudi sama se ob tem čudim, da se razen nas in RK prav nobena ni prijavila na razpis za razdeljevanje hrane. Morda so prav težaško delo in kupi papirjev vzrok, da tega ne želijo početi tudi drugi.

Kakorkoli, kmalu po povratku iz Bruslja je od EK prišlo pismo, v katerem sporočajo, da so prav Slovenijo vzeli za študijo o spremljanju prejemnikov pomoči kot primer dobre prakse, celo za nagovor v knjigi so nas prosili. Ob tem sem si mislila, da naj se iz nagovora čuti, da smo Karitas, zato sem zapisala: »Da 'človek ne živi samo od kruha', pri Karitas že dolgo vemo, zato so spremljevalni ukrepi pri delitvi hrane EU najbolj ogroženim stalnica. Hrana EU je v Slovenijo prišla v času, ko so zaradi recesije začele padati tovarne in je veliko ljudi izgubilo delo. Upam in želim, da bo ta način pomoči ostal, vse dokler se ne vrne blagostanje, ki pa bo mogoče le z odpiranjem novih delovnih mest. Hvala vsem, ki smo del tega dejanja.« •

SEMINARJI KARITAS 2016

Helena Zevnik Rozman

»Bog je vsakega izmed nas poklical po imenu, zato smo tudi mi dolžni vsakega človeka spoštovati in mu izkazati usmiljenje s tem, da ga pokličemo po imenu, in ne kot stranka, prosilec, uporabnik ali kaj podobnega,« nam je o tem, kako biti usmiljen do ljudi v stiski, v Celju spregovorila Jožica Ličen.

Podobno je svoje razmišljanje o usmiljenju opredelil Robert Friškovec v Veržēju, ko je rekel, da so vsi ljudje, s katerimi pridemo v stik, naši bratje in sestre. In tako Robert gleda tudi na ljudi v zaporih. Ko je nekoč nekemu zaporniku dal roko, so zaporniku pritekale solze, ker kaj takega ni storil zanj nihče v zadnjega pol leta. Za to, da izkažemo usmiljenje, je torej lahko dovolj že ena skromna gesta ... Ali kot je povedala Nataša Hanuna: da ljudem povemo, da jih imamo radi, da jih spoštujemo, pa tudi to, da določenih dejanj (nasilje, neprimerno govorjenje) ne sprejemamo. Predvsem pa, da je ljudi treba najprej slišati, ne samo poslušati. To nam je potrdil tudi pričevec Igor, ki je doživel

šanj otroka, kaj pomeni zelena lučka na spovednici, ali kot nam je povedal pričevec Marjan, ki je bil alkoholik več kot 35 let, da če ne bi bilo ene redovnice nekje na Primorskem, ki mu je vsak govorila: »Daj Marjan, naredi že nekaj iz sebe, a veš, kako lepo življenje te čaka,« se ne bi odločil za zdravljenje.

Pogosto pa sodelavci Karitas vemo, kako moramo biti usmiljeni do ljudi v stiski, do sebe pa smo nepriaznesljivi. O tem, kako biti usmiljen do sebe, nam je spregovoril Jože Kern v Celju in dejal, da imamo ljudje v sebi priganjača, ki nas vedno znova priganja, da smo na razpolago drugim, da si nalagamo preveč dela. Vendar smo vedno sami tisti, ki se moramo ustaviti in dati možnost tudi drugim. S tem pa, ko damo svojim sodelavcem možnost, da se izkažejo, smo lahko usmiljeni tudi do njih. Matej Pirnat je o tem problemu usmiljenja do sebe dejal: »Naučil sem se biti usmiljen do samega sebe, ko sem začel odpuščati samemu sebi za svoje napake. Bog me ljubi takšnega, kot sem. Zato živim tako, da usmiljenje, ki sem ga deležen od Boga, delim naprej.«

Kako deliti usmiljenje naprej, kako zaznati vse povedane stiske, kako pristopiti do sočloveka, smo se

stisko, ko mu je propadlo podjetje. Zanj je bilo najbolj pomembno to, da je bil slišan. Da te ljudje poslušajo in slišijo, če nimajo odgovora, pa so lahko preprosto tiho. »S tišino ni nič narobe,« je nadaljeval, »glavna je prisotnost in podpora, nič ni treba govoriti. Povedal je, naj se zavedamo, da lahko pomagamo le toliko, kot je v naši moči. Težko delimo nasvete, ker nismo v njihovih čevljih.«

Vedno je treba vsakega človeka gledati v celoti. »Zakaj je Bog usmiljen?« nas je vprašal Robert. In dal tudi odgovor: »Zato ker vidi celoto, ker vidi korake, kaj je nekoga do tega padca pripeljalo.« Ob tem je povedal zgodbo o ženi, ki jo je mož 30 let zatiral, zmeraj s psovkami; na koncu mu je vzela življenje in prišla v zapor ... Ob tem je izpostavil, da ljudi ne obsojamo. To je poudaril tudi p. Robert Bahčič v Celju in dodal, da je Bog zelo potrpežljiv in nas čaka s svojim usmiljenjem. Prav Božje usmiljenje, ki ga doživimo preko drugih ljudi ali spovedi, je ponavadi tisti začetek, ko ljudje začno reševati svoje konkretne probleme. In Bog nam lahko spregovori na zelo različne načine. Lahko preko vpra-

na seminarjih učili preko delavnic. V praktičnem delu reševanja stiske, ki so nam ga dobrohotno predstavili različni pričevalci, smo se po metodi: glej/poslušaj – presodi – deluj učili praktičnega reševanja problema, da bomo lahko tudi v domačih Karitas bolj celostno pristopali k temu.

Ker nas je bilo na vseh treh seminarjih zelo veliko, se bo milost usmiljenja in pridobljeno znanje prav gotovo širilo po Sloveniji. Tisti, ki niso mogli biti z nami, pa lahko poslušajo posnetke predavanj, ki so dostopni na spletni strani www.karitas.si. •

celje

DELO SE BO LAHKO NADALJEVALO Z NOVIM NAVDUŠENJEM IN ELANOM

Blaž Jelen

Blagoslov obnovljenih prostorov za dejavnosti Župnijske karitas Polzela

14

Veselite ob blagoslovu in odprtju prostorov Karitas

Nagovor voditelja ŽK Polzela

Prizadevanje za dobro

Generalni tajnik ŠK Celje in domači župnik
Jože Kovačec

V uvodu je navzoče nagovoril voditelj Župnijske karitas Blaž Jelen. Pohvalil je vzorno sodelovanje z županom, občino ter javnimi delavci pri karitativni dejavnosti v župniji in občini. Skupno zbiranje materialnih dobrin in združeno delo različnih talentov lahko v organiziranem dobrodelništvu da večje rezultate in učinkovitejšo pomoč ljudem v stiski. Župnijska Karitas je na Polzeli neprekinjeno dejavna že 25 let. V složnosti in z dobro voljo je bilo opravljenih mnogo prostovoljnih ur dela, ki je omogočilo odprtje prostorov za skladiščenje artiklov in sprejem pomoči potrebnih upravičencev in današnjo blagoslovitev opravljenih del.

Župan Jože Kužnik je pohvalil dosedanje delo in vztrajnost sodelavk in sodelavcev ter jih spodbujal, naj še naprej delajo s takim navdušenjem. Generalni tajnik Škofijske karitas Celje Matej Pirnat pa je v nagovoru ugotavljal, da je mnogo 'otvoritev' namenjenih šele začetkom in zagonu novih dejavnosti, ob tem dogodku pa smo priča odprtju prostorov za dejavnost, ki tu živi že četrto stoletje.

Govori so bili kratki, a so povedali dovolj, saj je bilo večina udeležencev aktivnih pri obnovi ali drugih dejavnostih. V Božjem imenu se bo delo lahko nadaljevalo z novim navdušenjem in elanom.

Blagoslov prostorov je 7. oktobra 2016 slovesno opravil župnik Jože Kovačec, ki vedno stoji ob strani domači Karitas. Nič ni »šparal« z blagoslovljeno vodo in blagoslovil je vsak prostor posebej: sprejemni del za stranke, pisarniški del, skladišče z dviznimi električnimi vrati in sanitarije. Pri obredu so pomagale sodelavke in sodelavci ter malteški vitez Stanko Novak. Berilo je bral Blaž, prošnje Zdenka, Nandi in Ida. Srečanje pa se je nadaljevalo ob skupnem agape. •

koper

DOBRODELNI KONCERT GORIŠKA DLAN

Renata Vončina

Goriška območna Karitas (GOK), ki deluje v 41 župnijah Goriškega pastoralnega območja, je 14. oktobra v Novi Gorici pripravila 4. dobrodelni koncert Goriška dlan z naslovom »Usmiljeni kakor oče«, čemur je bil dodan tudi poziv »Odprimo roke in srce – ljudje v stiski nas potrebujejo«. Izkupiček bo v celoti namenjen vsem pomoči potrebnim (družinam, posameznikom, otrokom, starejšim ...).

V prepolni športni dvorani OŠ Milojke Štrukelj so gostujoči glasbeniki in goriški glasbeni izvajalci, zborovski pevci, plesalci in igralci s svojim programom navduševali tiste, ki so se odločili darovati svoj prispevek za vse ljudi v stiski. Na prireditvi je bila izrečena zahvala in priznanje vsem sodelavcem Karitas, ki v okviru GOK neprekinjeno delujejo že 26 let. GOK je v lanskem in letošnjem letu pomagala 565 družinam in 250 posameznikom ter 355 šolarjem. Podelili so mesečne pakete hrane in higienske potrebščine v skupni teži 68.140 kg, delili so obleko in drug material, plačali položnice in račune za elektriko, vodo, zdravstveno zavarovanje, šolsko prehrano ... v znesku 56.640 EUR. Skupaj s Škofijsko karitas je GOK šolarjem razdelila bone v višini 16.300 EUR, poleg tega tudi zvezke in druge šolske potrebščine. V različne programe pomo-

či je bilo vključenih okrog 1.750 otrok. Prostovoljci Karitas so vse leto obiskovali tudi ostarele, bolne in osamljene. Opravili so 1.800 obiskov po domovih, prav toliko v bolnišnici in domovih za starejše. Kot sta na prireditvi povedala voditelja Marjana Remiaš in Marko Lazar, se potrebe po pomoči ljudem v stiski iz leta v leto povečujejo. Potem ko je bil izkupiček lanskega koncerta v celoti uporabljen za potrebe posameznikov, invalidov, starejših, osamljenih, brezposelnih, žrtev nasilja, migrantov ..., bo letošnji namenjen vsem, ki potrebujejo pomoč.

Uvodni nagovor je opravil predsednik GOK g. Cvetko Valič, ki se je zahvalil vsem obiskovalcem, prostovoljcem Karitas, organizatorjem in donatorjem, predvsem pa nastopajočim, ki so se odpovedali honorarju, ter v imenu škofa msgr. dr. Jurija Bizjak in v. d. ravnatelja Škofijske Karitas msgr. Slavka Rebca prebral njune pozdravne besede. V imenu Mestne občine Nova Gorica je navzoče pozdravil podžupan g. Marko Tribušon.

Športna dvorana OŠ Milojke Štrukelj je na dan koncerta sprejela več kot 950 obiskovalcev, ki so z navdušenjem spremljali program prireditve. Med nastopajočimi smo srečali člane domačega pevskega zbora Kromberški Vodopivci in mešanega pevskega zbora Osnovne šole Ivana Roba iz Šempetra. S skečem so za zabavo poskrbeli dijaki umetniške gimnazije dramsko-gledališke smeri iz Nove Gorice, za vrnitev v stare čase je s svojo plesno točko poskrbela folklorna

skupina Kal nad Kanalom. S poustvarjanjem klasične glasbe so se predstavili instrumentalisti Godalnega kvarteta Harmony Glasbene šole Vinka Vodopivca iz Ajdovščine, za ljubitelje rocka pa je z duhovnima pesmima poskrbela Skupina 3 in 30 iz Ajdovščine. Nastopili so še sopranistka Polona Kante in baritonist Manuel Pintar ter slovenska pevka Alenka Kolman, ki je ob zaključku koncerta poskrbela za vzdušje s pesmijo Ringa raja, ki jo je pela nabito polna dvorana. Za navdušenje je na koncertu poskrbel Ansambel Saša Avsenika, ki je dvorano dobesedno dvignil na noge. •

15

RAZSTAVA UMETNIKI ZA KARITAS V PRETORSKI PALAČI V KOPRU

Jožica Ličen

11. oktobra je bilo v Pretorski palači v Kopru odprtje razstave likovnih del, ki so nastala v 22. mednarodni likovni koloniji Umetniki za Karitas pod geslom »Pogum, vse ljudstvo v deželi, govori Gospod« (Ag 2,4).

Navzočim je spregovoril koprski škof dr. Jurij Bizjak, njegove besede o pogumu nekoč in danes so nagovorile številne udeležence razstave. Večer je obogatil pevski zbor Pergula iz Sv. Petra pri Kopru. Bilo je kar veliko dela, saj je bilo treba pripraviti katalog, a sodelavke Istrske OK so pripravile teren, odgovorni v Obalnih galerijah Insula pa vse potrebno. Še najbolj sem bila fascinirana, ko sem ob prihodu na Titov trg v Kopru ob vratih Pretorske palače zagledala transparent Umetniki za Karitas. Lepo je, če ljudje razumemo dobroto v različnih barvah. •

KBBI V KAPUCINSKEM SAMOSTANU V VIPAVSKEM KRIŽU

Jožica Ličen

Tudi letos so se prvo soboto v oktobru zbrali sodelavci in prijatelji Krščanskega bratstva bolnikov in invalidov. Veliko je bilo preizkušanih bratov in sester, veliko tudi pomočnikov. Tokrat je bilo še posebej slovesno, saj smo pomočnikoma Kristini in Eriku zaželeli vse dobro na skupni življenjski poti.

V dopoldanskem delu je bilo usmiljenje rdeča nit nagovora, ki ga je imel duhovnik Aleš Rupnik, in tudi pogovora. Sledila je sveta maša z bogatim besednim sodelovanjem udeležencev. Po dobrem kosilu je sledil družabni del in obljuba, da se prihodnje leto spet srečamo. Dragi prijatelji, sodelavke Karitas smo počaščene, da smo lahko zraven, kajti od vas se lahko marsikaj naučimo. •

KRAJ, KJER BO SVETILA LUČ LJUDEM V STISKI

Darja Obid

Blagoslovitev novih prostorov Tolminske območne karitas

V četrtek, 20. oktobra, je bilo v Tolminu odprtje in blagoslov novega Centra karitas. Novi dom je Tolminska območna karitas dobila v družinski hiši tolminske pesnice Ljubke Šorli, ki je v eni svojih pesmi zapisala: *Skozi srečo in gorje pesem moja eno išče – pot v človekovo svetišče, ki mu pravimo srce*. Človek z ljubečim srcem ima vedno nekaj, kar lahko da; tako so tudi pri nakupu in ureditvi prostorov pomagali: Občina Tolmin, ŠK Koper, podjetja in številni dobrotniki. S podporo vseh duhovnikov v dekaniji in zavzetostjo dekana Damijana Bajca ter predsednika Slavka Obeda je Tolminska območna karitas postala lastnica Centra karitas v neposredni bližini župnijske cerkve in so se tako na enem mestu zaokrožile vse tri dejavnosti Cerkve: bogoslužje, oznanjevanje in karitas. Prostovoljci pa se

bodo v bodoče lažje posvečali svojemu temeljnemu poslanstvu, ljubezni do bližnjega in s tem tudi ljubezni do Boga.

Center je blagoslovil koprski škof in predsednik Škofijske karitas Koper dr. Jurij Bizjak. Z županom Občine Tolmin Urošem Brežanom sta v nagovorih poudarila, koliko dogovarjanja in dobre volje je treba pri reševanju težav, vendar si na koncu zadovoljen, če to delo obrodi sadove. Namestnica ravnatelja ŠK Jožica Ličen je obljubila, da se bo še naprej trudila, da v skladišču ne bi zmanjkalo hrane za ljudi, ki jo potrebujejo, in nam zagotovila, da se s hrano EU do leta 2020 to zagotovo ne bo zgodilo. Predsednik Tolminske območne karitas Slavko Obed pa je dejal, da želi, da bo to kraj, kjer bo svetila luč, kajti ta vedno privablja ljudi.

Marsikdaj največ povedo številke. In če napišemo, da je bilo v skladišču lansko leto razdeljeno preko 30 ton hrane, da je bilo pripravljenih 3.000 paketov, da je pomoč prejelo preko 400 družin in 250 posameznikov, lahko rečemo, da je bil blagoslov skladišča praznik tako za vse sodelavce Karitas kot tudi za vse prejemnike pomoči. Na koncu smo se vsi prisotni pridružili pevcem ter se s pesmijo »Angelček, varuh moj« priporočili njim, ki nas v življenju spremljajo in varujejo. •

DANILO LISJAK, MISIJONAR, KI ŽE 30 LET DELUJE V AFRIKI

Jožica Ličen

Kulturni dom Nova Gorica je 19. oktobra v sklopu okroglih miz z naslovom Potohodci pripravil bogat slikovni in pogovorni večer o delu in življenju domačega misijonarja Danila Lisjaka, ki prav letos obhaja 30 let svojega delovanja v Afriki.

Režiserka Polona Abram je dogodku dala naslov Svetlo-temna Afrika. Glavna oseba večera je bil misijonar Danilo in ob njem polna dvorana prijateljev in znancev, ki so v teh letih pomagali, da so v Afriki nastajale šole, cerkve, domovi za sirote in mlade, delavnice ... Zanimivo je bilo prisluhniti misijonarju, ki je brez olepševanja govoril o temnih in svetlih trenutkih, o grozotah vojne in genocida, o izbruhu vulkana, predvsem pa o 'njegovih otrocih in mladih'. Slikovno

gradivo je bilo vzeto iz arhiva TV Slovenija, obogatil pa ga je tudi film, ki ga je ob svojem delu v Ugandi pred kratkim posnel Ivo Saksida.

O velikem delu, ki ga je s pričevanjem naredil misijonar Danilo v Afriki in doma, smo vsak iz svojega zornega kota predstavili njegovi prijatelji. Stane Kerin, ravnatelj Misijonskega središča, je govoril o pomenu slovenskih misijonarjev v svetu, Jurij Paljk, urednik katoliškega časopisa Novi glas je s številnimi objavami utiral pot do src bralcev in jih spodbujal k darovanju, sama pa sem predstavila veliko delo, ki ga je tisoče darovalcev in prostovoljcev preko Škofijske karitas Koper in Misijonskega središča opravilo doma ob zbiranju materiala in odpremi enajstih zabojujnikov, ki so potovali v Kongo in Ugando. Gradimo most solidarnosti med sirotami v Gomi in primorskimi šolarji je bila akcija, ki prebudila čutenje mnogih belih otrok pri nas in tudi pomagala črnim otrokom v Afriki.

Kako močna je ta naveza, je pričevala tudi fotografija nove cerkve v Ugandi, saj je oltarna slika v Gulu replika Čemažarjeve Zadnje večerje iz rojstne župnije Danila Lisjaka v Dornberku. •

Ljubljana

ROMANJE SODELAVCEV ŠKL NA ZAPLAZ

Polona Miklič

Spomladansko romanje ŠKL je namenjeno prostovoljcem ŽK, v jeseni pa na romanje povabimo zaposlene in prostovoljce, ki delajo v pisarni na Poljanski ter v obeh skladiščih. Ker smo »raztreseni« na treh lokacijah, se redko srečujemo, zato je jesensko romanje lepa priložnost za druženje in spoznavanje. Letos smo se odpravili na Dolenjsko in romali k Materi Božji na Zaplaz.

Zbudili smo se v hladno jutro, saj je bil to prvo jesensko jutro s temperaturami pod ničlo. Premraženi smo vstopili na avtobus v upanju, da se ogrejemo ... Pa se je žal pokvarilo gretje. S temperaturo sta malce padli tudi naša dobra volja in morala. Zmrzovali smo do Trebnjega, kjer smo si v kavarni privoščili toplo kavo in čaj, naš šofer pa je medtem popravil gretje. Od tu je šlo vse kot po maslu. Na Zaplazu nas je pričakalo sonce, ki je do konca ogrelo še najbolj zmrznjene člane naše ekipe. Opremljeni s pesmaricami, ki jih je prav za to priložnost pripravil naš organist g. Jože Suštaršič, smo vstopili v cerkev. (Hvala, gospod Jože, da vedno poskrbite, da smo ubrani.) Pri sveti maši smo se zbrali v Grozdetovi kapeli, saj glavni oltar trenutno obnavljajo. Za hip nam je oko ušlo na restavradorja – kako natančno sta barvala detajle na stebrih glavnega oltarja.

Maševal je g. Marko Čižman. Blizu nam je bila njegova pridiga o tem, kako skrb za druge tudi nas ohranja živahne, nas krepi, daje našemu življenju smisel. Veliko ljudi neguje svoje bližnje, skrbi za družino, prijatelje, znance, tako kot so naši prostovoljci in vsi zaposleni na Karitas na voljo ljudem v stiski. Vendar pa pri tem ne smemo pozabiti nase, kar se nam lahko kaj hitro zgodi. Znati si moramo privoščiti kakšen dan ali dva oddiha, si vzeti čas zase, nabrati novih moči – prave besede za ljudi, ki ogromno svojega časa namenjajo pomoči drugim.

Po maši nam je g. Marko Japelj, čateški župnik in ravnatelj svetišča, na izjemno zanimiv način razkril pomen in simboliko mozaika patra Marka Ivana Rupnika, ki krasi kapelo, kjer so v sarkofagu shranjene relikvije mučenca Alojzija Grozdeta. Pripovedoval nam je o njegovem življenju in mučeniški smrti. Spregovoril je tudi o zgodovini cerkve in nastanku božje poti. G. Marko je odličen govornik, s svojim pripovedovanjem nas je prevzel, njegove besede in zgodbe so odšle z nami, ko smo zapustili cerkev.

Našo pozornost je pritegnilo spravno znamenje pri cerkvi, ki so ga postavili ob 70. obletnici konca druge svetovne vojne. Pod velikim križem je posoda, v katero so natresli zemljo iz 31 krajev, kjer so naši rojaki

trpeli in umirali med in po vojni. Znamenje je postavljeni v spomin vsem žrtvam, ne glede na stran, in kliče k sočutju, obžalovanju in odpuščanju, v upanju na strpnost in sožitje.

V gozdu, ki se razteza okoli cerkve, izvira Marijin studenec, katerega voda naj bi bila zdravilna za oči. Odpravili smo se do kapele ob izviru, ki je posvečena Lurški Materi Božji. Kar precej nas je bilo takih, ki smo si z »žegnano« vodo umili oči (nikoli se ne ve ...).

V prijetnem vzdušju smo se zbrali na kosilu v bližnjem gostišču. Kjer je Marko, tam so kitara, pesem in dobra volja. In tako je bilo tudi tokrat. Seveda pa to ne bi bilo mogoče brez »ta prave« družbe in dobrih pevcev, ki so bili med nami.

Popoldanski čas smo namenili ogledu cistercijanskega samostana v Kostanjevici na Krki, kjer domuje Galerija Božidarja Jakca. Prevzelo nas je samo poslopje in njegova okolica, čudovito notranje dvorišče, arkadni hodnik in predvsem cerkev s čudovitimi ostanki gotske arhitekture. Sprehodili smo se po pleterski zbirki, si ogledali dela dolenskega umetnika Toneta Kralja in seveda umetnine Božidarja Jakca. Zaradi obsežnosti umetnikove zapuščine zbirko vsakih sedem let vsebinsko spreminjajo. Tokrat so na ogled Jakčevi portreti.

Bil je lep dan. Sonce nas je grelo, videli in doživeli smo veliko lepega, bili smo v dobri družbi. Vzeli smo si čas zase in za sodelavce ter se imeli lepo. •

ČUSTVA, OBČUTKI IN RAZPOLOŽENJA

Alenka Petek

Od 14. do 16. oktobra smo nadaljevali z našim izobraževanjem za svetovanje, ki smo ga pričeli spomlad. Zanimivo, da nas je tudi tokrat pričakalo slabo vreme. Kaže, da bo dež postal naš zaščitni znak. Spremlja nas na vseh srečanjih, kot da bi nam hotel povedati, da nam bo pomagal izpirati in se očistiti naših težkih spominov, občutkov, dejanj, ki so nas zaznamovala. Na tokratnem srečanju so manjkali trije udeleženci. Pogrešali smo jih in upamo, da se do naslednjč pozdravimo ter jih novembra, ko zopet nadaljujemo z izobraževanjem, ne bodo zaposlovale druge obveznosti.

Po večerji smo pričeli z zelo aktivnim delom. Iz slik smo si izbrali motiv oz. podobo, ki je najbolj odražala naša trenutna občutja. Zanimivo, koliko različnih občutij je bilo prisotnih v naši skupini. Še bolj zanimivo pa je bilo to, da ko si je eno sliko izbralo več oseb, jo je vsak videl drugače. V tem primeru je bil rek »vsake oči imajo svojega malarja« še kako na mestu.

Naslednji dan nas je zopet pozdravilo slabo vreme, ki pa ni vplivalo na našo delovno vnemo. Že takoj po zajtrku smo zagrizli v delo. Štirje Jezusovi čudeži so nas popeljali do štirih tipov osebnosti. Izbirali smo

lahko med naslednjimi: Jezus obudi mladeniča iz Naima; Jezus v soboto ozdravi sključeno ženo; Jezus pomiri vihar; ter žena, zasačena v prešustvovanju. Spoznali in soočili smo se z dejstvom, da je povsod, kjer človek človeku dela dobra dela ter ga ozdravlja, na delu Božja ljubezen.

Vsak izmed nas si je glede na svoje počutje izbral sliko enega čudeža in jo poljubno pobarval. V dveh manjših skupinah smo potem dva dni razgrinjali, razčlenjevali in opisovali svojo sliko. Zanimivo, kako so nam iste slike prebudile različna čustva in poglede na podobne situacije.

Popoldan nas je razveselilo sonce in nas po kosilu zvabilo na pomol. Predajali smo se sončnim žarkom in prepevali. Z našim ubranim petjem smo privabili galebe. Odmor je prehitro minil in zopet smo se podali v hrib do Sončne hiše, kjer smo nadaljevali z brskanjem ter raziskovanjem svojih občutkov. Preko viharja na morju, sključene žene, prešuštnice ter mladeniča iz Naima smo se seznanjali z različnimi lastnostmi shizoidnega, depresivnega, anankastičnega ter histeričnega tipa osebnosti.

Shizoidni tip osebnosti je razdvojen, vendar dobro funkcionira. Je dobre volje in se v vseh situacijah dobro znajde. Je uglajen in priljubljen. Dobro loči zasebnost od javnosti. Osebnostnih težav ne razlaga okoli. Opisuje le zunanje stvari. Zaradi čakanja potrebuje nekoga, ki ga potisne v akcijo.

Depresivni tip osebnosti je pogosto slabe volje, pesimističen, pasiven. Želi si dolgotrajnih in varnih odnosov. Rad se pritožuje. Ni zadovoljen, če ni žalosten. Hitro čuti bolečino. Nima moči, da bi kaj spremenil, zna pa poiskati pomoč. Taka oseba je senzibilna in čuteča.

Anankastični tip osebnosti je nezaupljiv. Stalno se preverja. Potrebuje vedno novo kontrolo samega sebe. Rad ima red, vse na mestu in pospravljeno. Ne mara sprememb. Je perfekcionista, pripravljen veliko delati. Pogosto se obremenjuje s tem, kaj bodo rekli drugi. Z vidika sprememb je ta tip najbolj zapleten.

Histerični tip osebnosti se mora vsake toliko časa skregati. Vedno najde razlog za prepir. Nima stalnosti, stalne so samo obljube. Ima polno idej. Je zelo ustvarjalen. Veliko dela na ciklus. Ko dela, izgubi občutek za čas. Kar je nekomu zelo važno, histeriku ni pomembno.

Določenih karakternih lastnosti, ki smo jih prepoznali pri sebi, nismo bili preveč veseli, ko pa smo izvedeli, da so pri Mariji prevladovale lastnosti depresivnega ter pri Jezusu shizoidnega tipa, smo na to začeli gledati bolj pozitivno.

V vseh primerih smo se soočili tudi z vplivom in sodelovanjem množice pri vseh štirih čudežih. Spoznali smo, da se sam izredno težko zoperstaviš množici, se posebej, če je negativno usmerjena.

Množica predstavlja veliko, spontano nastalo skupino ljudi, katerih vedenje je impulzivno, relativno neorganizirano in nenapovedljivo ter včasih nepredvidljivo.

Na nas pa je, ali se množici priključimo in kako aktivno v njej sodelujemo – ali smo samo opazovalec

ali morda glavni akter upora ali oseba, ki bo pograbila kamen.

Spoznali smo tudi, da takrat, ko smo v težavah, nujno potrebujemo nekoga, s katerim se lahko pogovorimo. Če tega ne storimo, se v svojo stisko samo še bolj poglobljamo. Je pa res, da je težko najti pravo in primerno osebo, ki je vredna zaupanja in nam bo brezpogojno prisluhnila. •

maribor

UTRINKI IZ RAZLIČNIH PROGRAMOV NADŠKOFIJSKE KARITAS MARIBOR

zbrala Polona Šporin

Športne igre v Domu sv. Lenarta

22. septembra se je v Domu sv. Lenarta odvijal velik športno-zabavni dogodek. Potekale so 11. športne igre stanovalcev domov za starejše mariborske regije. Sodelovalo je šest domov: Dom Danice Vogrinec, Dom Tezno, Dom pod Gorco, Sončni dom, Dom Idila in Dom sv. Lenarta. Gostitelji smo letos za sodelujoče pripravili 7 različnih nalog športno-zabavnega značaja, pri katerih se je bilo treba bolj ali manj potruditi. Nekateri so se za igre prav resno pripravljali in »trenirali«. Včasih pa je kaj tudi odvisno od sreče.

Vzdušje na igrah je bilo veselo, sproščeno, za kar smo se potrudili gostitelji s pripravo zanimivih iger, pogostitvijo in na koncu glasbenim programom ter plesom. Namen takšnih druženj je povezovanje, spoznavanje, sprostitev, razvedrilo in zabava. Malo tekmovalnega duha je vedno prisotnega, zmagovalci pa smo letos bili vsi, ki smo z dobro voljo in trdom prispevali k temu prijetnemu dogodku. Najpomembnejši rezultati takšnih iger so dobra volja in zadovoljstvo udeležencev ter želje, da se kmalu spet srečamo. Naslednje leto v Domu Tezno.

Liljana Cafnik

Mednarodni dan starejših

1. oktober je mednarodni dan starejših. V počastitev tega praznika smo v Domu sv. Lenarta v tednu od 3. do 7. 10. pripravili vrsto aktivnosti in prireditev za stanovalce.

Stanovalci in delavci varovanega oddelka so opravili trgategv – obrali so trto, ki raste na vrtu varovanega oddelka, se posladkali z grozdom ter napravili nekaj soka.

3. oktobra smo gostili ljudske pevke Žitni klas iz Benedikta. Skozi program so stanovalci zapeli z njimi, pričarale so jim prijeten popoldan, obogaten z zadovoljstvom in nasmejanimi obrazi, ter jim zaželele vse dobro ob omenjenem prazniku.

V torek, 4. oktobra, nas je g. Borut Cerkveni, sicer stanovalec Doma, na predavanju o zdravilnih rastlinah poučil o zdravilnosti in lastnostih le-teh.

V sredo, 5. oktobra, smo pripravili srečanje in pogostitev stanovalcev, ki so (ali še bodo) v tem letu dopolnili 90 ali več let. Takih je v domu 32 žensk in 5 moških. Najstarejša gospa šteje 101 pomlad. Ob prigrizkih in dobri kapljici ter prijetnem klepetu so nam družbo delale tudi pevke ljudskih pesmi pri DU Lenart. Direktor je stanovalcem nazdravil, zaželel vse dobro, še posebej zdravja, dobre volje, dobrega počutja, in jim povedal, da so nam mlajšim generacijam lahko le za zgled.

V četrtek in petek, 6. in 7. oktobra, pa smo s stanovalci v oddelčnih čajnih kuhinjah pekli palačinke. Prijetno gospodinjstvo opravilo, večini znano iz preteklosti, smo obogatili s klepetom in petjem ob kavici in soku. Palačink smo si privoščili toliko, kot nam jih je zadišalo, ter z njimi razveselili še stanovalce v sobah, ki se druženja niso mogli udeležiti.

V soboto, 8. oktobra, smo bili deležni obiska kipa Fatimske Marije romarice, ki je v naši domski kapeli ob molitvi, petju in darovani sveti maši ostala dve uri.

Liljana Cafnik

Dan odprtih vrat VDC Čebela in Stanovanjske skupnosti

Varovanci in zaposleni VDC Čebela in Stanovanjske skupnosti so v začetku oktobra kot že nekaj let

zaporedoma pripravili dan odprtih vrat za vse, ki se zavedajo, da je naš zavod del lokalne skupnosti, da smo tudi mi veseli, če nas kdo obišče, da se tudi mi radi veselimo in nenazadnje, da s tovrstno prireditvijo okoli začuti utrinek življenja oseb z motnjami v duševnem in telesnem razvoju. Na omenjenem dogodku ni manjkalo glasbe, prebiranja pozitivnih misli, zabave ter tudi pogostitve. Predsednik Nadškofijske karitas Maribor je pred kulturnim programom daroval sveto

mašo. Posebnost letošnjega dneva odprtih vrat je bila, da sta kulturni program vodila varovanca Tina in Boštjan, kar sta si štela v posebno čast. Po kulturnem programu nas je s polno mero dobre volje zabavala Joškova banda iz Vojnika. Varovanci so za vse obiskovalce pripravili tudi spominska darilca, ki jih bodo do naslednjega dogodka spominjala na prijetno druženje med nami.

Karmen Fridrih

Dan odprtih vrat ob 10. obletnici Materinskega doma Mozirje-Žalec

Dan odprtih vrat, ki smo ga pripravili 11. oktobra, smo pričeli s sveto mašo v župnijski cerkvi sv. Jurija v Mozirju in nadaljevali s slavnostno akademijo v Slomškovi dvorani, na kateri so nastopile pevke mariborske opere, violinistka Polona Kerznar ter organist Aleksander Osojnik. Zbrane sta nagovorila predsednik in generalni tajnik Nadškofijske karitas Maribor Branko Maček in Darko Bračun. Prireditve so se udeležili in na njej spregovorili tudi mozirski župan Ivan Suhoveršnik, Tea Smonker iz Socialne zbornice Slovenije in direktorica CSD Mozirje Marjana Veršnik. Veseli smo

bili obiska sodelavcev iz Maribora in predstavnikov drugih materinskih domov in sorodnih organizacij. Po akademiji je sledilo druženje in ogled hiše.

V desetih letih smo v mozirskem materinskem domu nudili pomoč 87 ženskam ter 107 otrokom. V hiši v Žalcu je bilo nastanjenih 50 žensk in 65 otrok. V obeh enotah skupaj smo torej nudili pomoč 137 ženskam in 174 otrokom. Programske osnove iz leta 2006 smo uspeli ustrezno strokovno nadgraditi in tako doseči verifikacijo programa pri Socialni zbornici Slovenije. Program je prepoznaven v mreži Karitas, lokalni skupnosti in v strokovni javnosti.

Dragica Veček

murska sobota

OBJETI Z LJUBEZNIJO ROMALI DO MARIJE

Jožef Kociper

Sodelavci Škofijske karitas Murska Sobota si vsako leto v oktobru vzamemo čas za duhovno poglobitev. Tokrat smo poromali na Sveto Goro pri Novi Gorici.

Ob peti uri je avtobus prevzel prve romarje iz Lendave, malo pred šesto uro zadnje v Murski Soboti in nato še na poti pri Svetem Juriju ob Ščavnici na bencinski postaji. Na dveh avtobusih smo v ranih jutranjih urah zbrano molili, da bi se bili sodelavci v Karitas sposobni v Objemu dobrote podarjati bližnjemu, ki nas potrebuje. Ob vožnji čez celo Slovenijo nas je spremljal rahel dež. Bolj kot smo se bližali Sveti Gori, bolj se je vreme jasnilo. Ob deseti uri in malo čez smo občudovali prekrasno svetišče.

Ker se romanju poda tudi očiščenje duše, smo to imeli priložnost opraviti pri kar treh patrih hkrati, saj se vrsta pred spovednico kar ni nehala krajšati. Sveto mašo je daroval g. Jože Hozjan, predsednik Škofijske karitas Murska Sobota, ki se je med pridigo navezal na sobotno godovnjakinjo sv. Terezijo Veliko, ki je znala s svojo dobroto objemati ljudi na obrobju družbe.

Po sveti maši nas je nagovoril pater, ki nam je slikovito predstavil mogočno vero ljudi v Gorici v štirinajstem stoletju, ko so prvič postavili cerkev in z lastnimi rokami znosili ves material na goro šesto metrov visoko. Sredi šestnajstega stoletja je na Sveti Gori stala nova gotsko-renesančna bazilika. Prva svetovna vojna je zgradbi zadala še zadnje udarce uničenja. Posebno pozornost pa je treba posvetiti vrnitvi

Marijine milostne podobe v letu 1922 in še enkrat v letu 1951.

Da na Sveti Gori lahko srečaš zares dobre ljudi, se je izkazalo tudi tokrat, ko sem imel lepo priložnost srečati se s skupino romarjev iz okolice Moravč z mojim preljubim prijateljem Alojzijem. Skoraj dve uri so navkreber peš molili križev pot. Kljub veliko porabljeni energije so izžarevali močno karitativno držo in so nas, ki smo se že vračali z avtobusom, bili pripravljeni sprejeti v Objem dobrote. Hvala jim.

Naša naslednja postaja je bil frančiškanski samostan Kostanjevica v Novi Gorici in Skupnost Srečanje, ki je bila leta 1994 prva don Pierinova komuna v Sloveniji. Kasneje se jih je odpro še šest po vsej deželi. Fantje so nas romarje sprejeli z velikim spoštovanjem. Pripravili so nam tudi njihovo kosilo, ki je bilo energijsko in količinsko močno, še posebej pa smo v njem začutili ljubezen do bližnjega, ki so mu to kosilo tudi pripravili, čeprav ga še niso poznali.

V triurnem programu smo spoznali življenje in delo naših mladih fantov, ki so se odločili poiskati nov smisel v življenju. S svojim pričevanjem nas je nagovoril mladenič, ki je skoraj pol življenja živel v odsotnosti od tega sveta. Najbolj me je nagovorila njegova kar triletna borba s samim seboj, ko se je odločil iti po neki drugi poti življenja, pa mu je vsakokrat na koncu zmanjkalo košček volje, da bi stopil na novo pot. Ko pa je pred dvajsetimi meseci le našel še tisti zadnji manjkajoči košček volje, ga je le-ta nadvse razveselil in je poplačal ves triletni trud pri iskanju boljšega, za človeka dostojnejšega življenja. V teh slabih dveh letih je z materjo zgradil povsem nove odnose, na katere sta oba ponosna. Pravi, da čeprav je fizično odsoten, v tridesetih letih ni imel toliko dobrih in lepih srečanj z materjo kakor v teh dvajsetih mesecih.

Ob tej priložnosti se prav lepo zahvaljujemo vsem fantom v komuni za dober in prisrčen sprejem. Hvala vam.

Naša tretja postaja pa je bila župnijska cerkev v Kostanjevici, ko smo pod vodstvom Jožeta Hozjana zapeli Lavretanske litanije Matere Božje. Odmevanje

je pritegnilo pozornost patra, ki nam je na koncu s posebnim duhovnim in duhovitim smislom predstavil lepote samostana in cerkve.

Naše romanje smo zaključili pozno v sobotnem večeru. Bil je dolg in velik dan.

Boug plati vsem ljudem, ki so nas objeli z Ljubenzijo. •

ново mesto

22

V SEMIČU BLAGOSLOVILI HIŠO KARITAS

Helena Konda

V nedeljo, 9. oktobra 2016, so v Semiču blagoslovili in namenu predali prenovljene prostore Karitas in Kulturnega društva Orel Semič.

Zbrane na Štefanovem trgu je nagovorila županja Občine Semič, ga. Polona Kambič, nekaj hudomušnih spominov o zgodovini obnovljene hiše je povedal g. Janko Bukovec, nato pa je besede spodbude in veselja ob tem dogodku prisotnim namenil tudi gost, generalni tajnik Škofijske karitas Novo mesto, g. Gregor Vidic. Obnovljene prostore je blagoslovil semiški župnik g. Luka Zidanšek, nato pa so bili vsi prisotni povabljeni k ogledu prostorov.

Ga. Helena Konda je predstavila delovanje Župnijske karitas Semič, ki svoje humanitarno delo v Semiču vrši že vrsto let, vendar tako kot še marsikje drugje doslej niso imeli primernih skladiščnih prostorov, kjer bi lahko shranjevali hrano in druge potrebščine. Dlje časa so iskali primerno rešitev. Leta 2010 se je pokazala priložnost za odkup stare hiše tik ob župnijski cerkvi, ki je bila potrebna temeljite obnove in preureditve. Po šestih letih so s pomočjo mnogih prostovoljcev, donatorjev in obrtnikov velik projekt pripeljali do konca.

S hišo Karitas so prebivalci Semiča pridobili humanitarni center, kamor se bodo pomoči potrebni lahko redno obračali po pomoč v obliki hrane, obleke ter drugih življenjskih potrebščin, ki bodo odslej skladiščeni v primernih in urejenih prostorih. Hiša bo odprta vsak ponedeljek med 16. in 17. uro. Prostovoljci bodo v tem času na razpolago vsem, ki se bodo tja zatekli po pomoč.

V hiši je svoj prostor dobilo tudi Kulturno društvo Orel Semič, ki doslej ravno tako ni imelo svojega prostora za delovanje, v pritličju hiše pa bo ob nedeljah dopoldne na razpolago javni toaletni prostor.

Prijetno dopoldne so vsi prisotni zaključili v prijetnem vzdušju ob belokranjski pogači in rujni kapljici. •

ZA VEČ MEDSEBOJNEGA SPOŠTOVANJA

Jana Lampe

Začetek izvajanja projekta izboljšanja izobraževanja otrok in staršev o otrokovih pravicah na območju južne Srbije

Na Slovenski karitas smo v sodelovanju s Karitas v Srbiji (Caritas Beogradske nadbiskupije) začeli z izvedbo dvoletnega projekta mednarodnega razvojnega sodelovanja z naslovom »Izboljšanje izobraževanja o otrokovih pravicah na območju južne Srbije« v skupni vrednosti 35.125 EUR. Projekt sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve RS v vrednosti do 30.000 EUR. S tem projektom nadaljujemo ozaveščanje mladih o različnih tematikah po šolah v Srbiji, kar smo ob podpori MZZ RS začeli v letu 2011. Učence in dijake se je preko projektov do sedaj ozaveščalo o ekologiji, medkulturnem dialogu, aktivnem državljanstvu in prostovoljstvu.

Projekt »Izboljšanje izobraževanja o otrokovih pravicah na območju južne Srbije« naslavlja problematiko pomanjkanja ozaveščenosti o človekovih in otrokovih pravicah ter pomenu spoštovanja le-teh s strani staršev, učiteljev in otrok ter splošne javnosti v južni Srbiji. Te teme so tako v šolah, kot v srbskih medijih zelo slabo pokrite. Pravice, predvsem pri otrocih, ki so najbolj ranljiva skupina prebivalstva, pa so pogosto kršene, še posebej v družinah, ki živijo v velikih socialnih stiskah. Na območju južne Srbije je namreč stopnja brezposelnosti visoka, otroci so pogosto prikrajšani za osnovne dobrine, imajo slabše možnosti za izobraževanje, so žrtve nasilja v družinah ipd. Prebivalstvo je na tem območju etnično mešano, prav tako šole, pri čemer pogosto prihaja do medsebojne nestrpnosti in diskriminacije. V zadnjem letu pa je čez to območje vstopilo v državo tudi veliko migrantov/beguncev.

Preko projekta želimo v krajih na območju južne Srbije (Aleksinac, Niš, Sokobanj, Knjaževac, Pojate, ...) zgraditi in okrepiti izobraževalne aktivnosti o človekovih in otrokovih pravicah, s posebnim poudarkom na ozaveščanju otrok ter njihovih staršev o teh pravicah. Za doseg teh ciljev, bodo v okviru projekta pripravljena didaktična gradiva in izvedena usposabljanja za učitelje OŠ in SŠ ter delavnice za otroke in starše na to temo, še posebej pravice otrok iz ogroženih skupin in otrok migrantov, tudi beguncev/migrantov, ki so naseljeni v centrih v Srbiji, kjer jim lokalna Karitas ves čas pomaga s hrano in drugimi potrebščinami. Aktivnosti bodo poleg informiranja o pravicah predvsem usmerjene v graditev medsebojnega spoštovanja, tolerance in spodbujanje otrok in mladih k aktivnemu državljanstvu. •

Oddaja Karitas

**V nedeljo 6. 11. ob 18.35:
Predstavitve tedna Karitas**

Prisluhnite utripu karitativnih programov ter glasu slovenskih družin v stiski.

»Moja slika pa je drugačna kot tvoja.«
Seminar za svetovanje
Škofijske karitas
Ljubljana

»Pesem nagovarja k dobroti« na
dobrodelnem koncertu v Novi Gorici

»V naši skupini smo stisko reševali na tak način....«
Poročanje o delu po skupinah na seminarju Karitas

»Tile črni fižolčki so tako majhni.«
Športne igre v Domu sv. Lenarta

»Vzgojo za Karitas je potrebno začeti zgodaj!«
Obisk otrok iz vrtca v Centru Karitas v Ajdovščini

Vrsta Slovenske karitas:
Karitas
- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

